

Jaarverantwoording 2023

Stichting Exodus Nederland

Stichting Exodus Nederland

Morssingel 5
2312 AZ Leiden

T 071-5161950
M info@exodus.nl
I www.exodus.nl

Tekst

Exodus Nederland

Eindredactie

Afdeling Communicatie

Facebook:

www.facebook.com/ExodusNL

LinkedIn:

www.linkedin.com/company/exodus-nederland

Instagram:

www.instagram.com/exodusnederland

Bestuursverslag 2023

Stichting Exodus Nederland

Voorwoord

Graag geven we met dit bestuursverslag een overzicht van de ontwikkelingen binnen onze organisatie en de behaalde resultaten. In het afgelopen jaar zijn we als bestuur/management team enthousiast aan de slag gegaan en hebben we halverwege het jaar speerpunten vastgesteld die ons de benodigde focus gaven in de veelheid der dingen. Dankzij de inzet en volharding van alle medewerkers, staf en leidinggevenden hebben we in het afgelopen jaar goede vervolgstappen gezet in de overgang naar één organisatie. We zijn bijvoorbeeld aan de slag gegaan met het uniformeren en verduidelijken van personeelsregelingen, zijn gestart met een landelijk plaatsersteam en hebben een kwaliteitsslag gemaakt op management informatie. Ook komend jaar gaan we hiermee door. Waar we onze deelnemers ondersteunen hun leven weer op orde te krijgen, is het aan ons een stevige basis voor onze organisatie te leggen.

De Exodusorganisatie is een stichting zonder winstoogmerk. Financieel is het jaar 2023 een moeilijk jaar geweest. De doorstroom van detentie naar de woonvormen stond nog steeds onder druk en waren er nog extra kosten vanuit de transitie naar één organisatie. Daarnaast heeft Exodus net als andere organisaties te maken met stijgende (loon)kosten en tarieven die niet voldoende kostendekkend zijn. We sloten het jaar derhalve helaas af met een negatief resultaat. In het laatste half jaar zijn gesprekken gevoerd met het gevangeniswezen en het Ministerie van J&V over onze capaciteit en een betere doorstroom van ex-gedetineerden naar de forensische zorg en de Exodushuizen. Ook vanwege de capaciteitsproblemen bij het gevangeniswezen een belangrijke opgave waar Exodus een bijdrage aan kan leveren.

Exodus biedt perspectief! Perspectief en ondersteuning aan mensen om weer mee te kunnen doen in de samenleving. Daar zetten onze medewerkers en vrijwilligers zich dagelijks voor in. Zij vormen het hart van onze organisatie. Tegelijkertijd kunnen we dit niet alleen en hebben we gezamenlijk mooie resultaten behaald. Dank aan onze partners in de (forensische) zorg, gemeenten, het gevangeniswezen, reclassering, kerken, maatschappelijk ondernemers, particulieren, onderwijs, welzijn en vele andere organisaties en mensen die zich inzetten voor een samenleving waarin iedereen er toe doet.

In ons jaarverslag over 2023 leest u er meer over. Daarnaast hebben we ook het jaarlijkse Exodus Jaarbeeld. In het Jaarbeeld 2023 staan prachtige verhalen en foto's van het afgelopen jaar. Het is te vinden op onze website. We nodigen je van harte uit om beide verslagen te lezen en wensen je daarbij veel leesplezier!

Monique van Schaik
Bestuurder Stichting Exodus Nederland

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoud	3
1 De organisatie	5
1.1 Eén Exodus	5
1.2 Missie	5
1.3 Visie en doelstellingen	5
1.4 Kernwaarden	6
2 De mensen van Exodus	8
2.1 Personeel	8
2.2 Cliëntenraad	9
2.3 De Raad van Toezicht	10
2.4 De ondernemingsraad	11
2.5 Vrijwilligers	12
3 Resultaten en cijfers	13
3.1 Capaciteit Stichting Exodus Nederland	13
3.2 Aanmeldingen	14
3.3 Plaatsingstitels	14
3.4 Bezetting	16
3.5 Uitstroom	16
3.6 Klachten	18
3.7 Incidenten	18
3.8 Crisisopvang	19
3.9 Dagbesteding en werk	19
3.10 Kinderen	19
3.11 Jongeren	20
4 Projecten en (buitenlandse) samenwerkingen	21
4.1 Ouders in detentie	21
4.2 De LOBBY	21
4.3 Op weg naar zelfstandig wonen	21
4.4 Herfstkamp	22
4.5 Expertisecentrum K I N D	22
4.6 Our Stories Matter	23
4.7 Child Safeguarding Policy	23
4.8 Transitiehuis Mechelen en Gent (België)	23
4.9 Bonaire	23
5 Kwaliteit en veiligheid	24

5.1	Kwaliteitskader Forensische Zorg	24
5.2	Verantwoording	24
6	Risico's en kansen	25
6.1	Risicomanagement	25
6.2	Ontwikkelingen arbeidsmarkt.....	26
6.3	Economische onzekerheden	26
6.4	Forensische- en overige zorg	26
6.5	Vrijwilligerswerk.....	26
6.6	Kansen in 2024.....	26
7	Plannen voor de toekomst	27
7.1	Kwaliteit van zorg en veiligheid.....	27
7.2	Binden en boeien	27
7.3	Basis op orde.....	28
7.4	Ondernemerschap en projecten	28
7.5	Thema duurzaamheid	29
8	Financiële paragraaf	30
8.1	Financiële positie.....	30
8.2	Liquiditeit en solvabiliteit.....	31
8.3	Kasstromen en financieringsbehoeften	31
	Jaarrekening 2023.....	32

1 De organisatie

1.1 Eén Exodus

In 2023 zijn vervolgstappen gezet na de fusie en is verder vorm gegeven aan de overgang naar één organisatie op zowel zorginhoudelijk als bedrijfsvoering vlak. Waardevolle contracten met het Ministerie van Justitie & Veiligheid en diverse gemeenten zijn gecontinueerd. Tegelijkertijd hebben we te maken met een krappe begroting door snel stijgende huurprijzen, energiekosten en personele kosten. Daarbij zagen we enerzijds leegstand op een aantal locaties, terwijl er aan de andere kant sprake is van krapte bij de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJ) en zijn er problemen met de doorstroom van (ex)gedetineerden. In het meerjarenbeleidsplan 2025-2027 waarmee we in het laatste kwartaal van 2023 zijn gestart blikken we verder vooruit en zetten we de lijnen uit voor de toekomst ook naar aanleiding van ontwikkelingen binnen de samenleving en het werkveld. De doelstellingen in het jaarplan 2024 geven ons focus voor de kortere termijn en zorgen voor vervolgstappen met betrekking tot inzicht in de bezetting, een gezonde financiële positie en de personele inzet. We zijn gestart met het opzetten van een eenduidig (zorg)administratieproces en met het uniformeren van het aanmeld- en plaatsingsproces. Dit zal in 2024 verder worden geïmplementeerd.

We blijven werken vanuit onze kernwaarden perspectief, volhardend, samen en moedig. Met als doel: perspectief bieden aan onze deelnemers en een veiligere samenleving creëren samen met onze ketenpartners, lokaal en landelijk. Ook de inzet van onze vrijwilligers bij (ex)gedetineerden in zowel de PI's als daarbuiten is onmisbaar.

In mei 2023 is met het aantreden van de nieuwe voorzitter Raad van Bestuur de topstructuur compleet. Het managementteam bestaat uit: manager bedrijfsvoering; Richard van Leeuwen, manager zorg Noord Nederland; Cheryl Husslage en manager zorg Zuid Nederland; Leen Verzendaal die na een interim periode in oktober 2023 vast in dienst is gekomen. De duidelijke organisatiestructuur en het in 2023 gestarte managementteam en bestuur geeft de benodigde helderheid en stabiliteit in de verdere doorontwikkeling naar één Exodus.

In hoofdstuk 2 is het organogram met de in 2023 vastgestelde organisatiestructuur van Exodus weergegeven.

1.2 Missie

Exodus biedt hulp aan mensen met een forensische achtergrond. We ondersteunen deelnemers en hun naasten om vanuit eigen kracht te werken aan een zinvol bestaan. Hiermee dragen wij bij aan een veiligere samenleving met minder criminaliteit.

1.3 Visie en doelstellingen

Wij geloven in groei en ontwikkeling van deelnemers zodat zij in staat zijn om goede keuzes te maken. Exodus staat midden in de samenleving en biedt deelnemers perspectief op een nieuwe toekomst. Mensen verdienen een nieuwe kans. We zetten onze ervaring en expertise in om die kansen samen met de deelnemer te benutten. Bij Exodus krijgen deelnemers kansen om hun plek in de samenleving te vinden en op te bouwen. Wij doen dit samen met anderen.

Vanuit deze visie is onze hulpverlening gebaseerd op de onderstaande uitgangspunten. Exodus:

- werkt in de context van de forensische zorg op het snijvlak van criminaliteit en samenleving;
- staat open voor alle mensen met een forensische achtergrond;
- biedt handvatten voor deelnemers om nieuwe kansen te benutten en zichzelf staande te houden in de maatschappij;
- heeft aandacht voor de complexiteit van het herstel van deelnemers en de relatie(s) met anderen;
- biedt een leeromgeving waarin deelnemers een sociaal netwerk kunnen opbouwen;
- creëert draagvlak door de samenleving actief te informeren over ons werk en onze doelgroep;
- wisselt kennis uit en werkt samen met (keten)partners om kwaliteitsverbetering in de forensische zorg mogelijk te maken;
- biedt een werkomgeving die bestaat uit gemotiveerde medewerkers en wordt gekenmerkt door een open en informeel karakter;
- is open en transparant over de resultaten, werkwijze en de besteding van middelen.

Bij Exodus krijgen deelnemers kansen om hun plek in de samenleving te vinden en op te bouwen. Wij doen dit samen met anderen.

1.4 Kernwaarden

In 2022 lanceerden wij in het kader van de landelijke fusie ons kernwaardendocument 'Wij zijn Exodus'. Onze kernwaarden; perspectief, moedig, samen en volhardend, geven richting aan ons dagelijks handelen. Ze vormen ook de rode draad door het jaarplan van 2024.

Perspectief

Relaties, wonen, werk, financiën en zingeving: op al die gebieden biedt Exodus uitzicht op een volgende stap. Wij gaan op zoek naar de eigen kracht van deelnemers en werken samen aan hun herstel en groei. Wij helpen deelnemers op weg richting een bestaan waarin zij verantwoordelijk kunnen zijn voor hun levensinvulling en meebouwen aan een veilige samenleving.

Moedig

Wij tonen lef en doen wat nodig is voor onze deelnemers, in de overtuiging dat vooral zij moed tonen door te werken aan hun herstel. Wij zijn empathisch, betrokken, betrouwbaar, duidelijk en alert in ons handelen. Met compassie voor hun verhaal, maar ook dat van hun naasten en mogelijke slachtoffers, spreken wij deelnemers aan op hun gedrag als dat nodig is en nemen soms lastige beslissingen als dat moet. Ook het gesprek en waar nodig de confrontatie met buurten, 'instanties' of overheden gaan we niet uit de weg. We kloppen aan, bonzen op deuren en duwen die desnoods open. Net zo lang tot er geluisterd wordt. Wij komen ten alle tijden altijd - op een verbindende manier - op voor deelnemers en hun kansen op een volwaardig bestaan in de samenleving.

Samen

Alleen samen met onze deelnemers, hun sociale netwerk en onze ketenpartners, kunnen medewerkers en vrijwilligers hun werk succesvol doen. Binnen en buiten Exodus leren we van en met elkaar. Het talent en de creativiteit van medewerkers en vrijwilligers krijgen de ruimte en we bieden maximale ontwikkelingskansen. Samen werken we aan een sterke

samenleving. Dat doen we vanuit een sterke organisatie, die stevig verankerd is in de wijken en steden waarin onze deelnemers wonen, werken en leven.

Volhardend

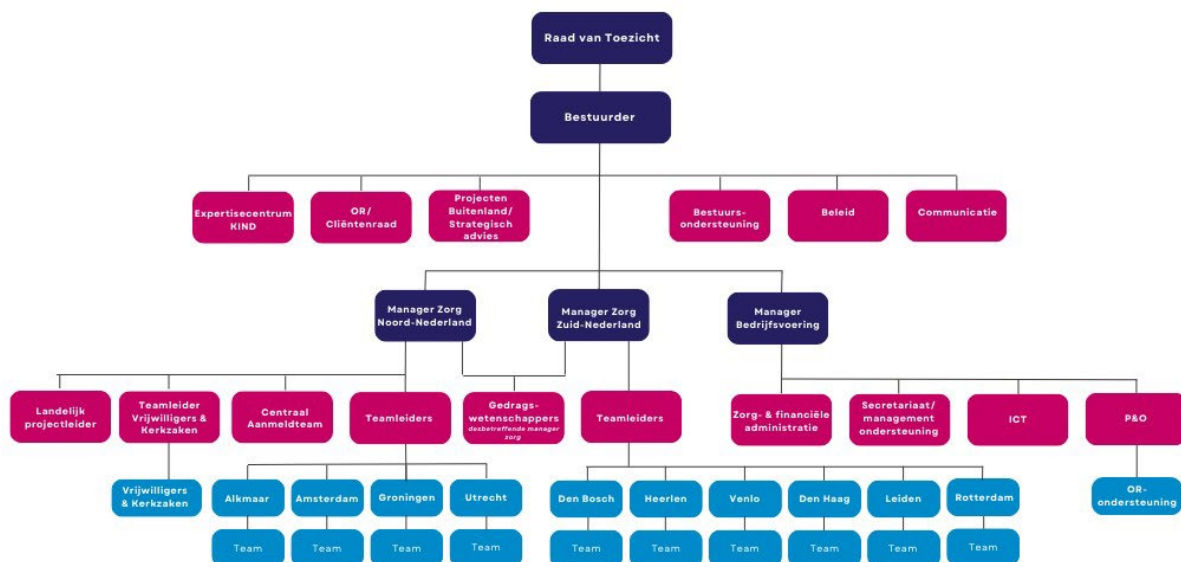
Wij werken elke dag opnieuw aan een veilige samenleving. Wij zijn er voor alle (ex-)gedetineerden die met onze steun willen werken aan hun toekomst. Dat gaat nooit vanzelf en vaak met vallen en opstaan. Bij ons krijgen deelnemers een nieuwe kans. We houden vol. Dat doen wij omdat wij ervan overtuigd zijn dat ieder mens recht heeft op de professionele zorg en betrokkenheid die wij kunnen bieden. En dat ieder mens het in zich heeft om het nu of morgen anders te doen. Ook als het bij ons nu níet lukt, zoeken we samen naar hoe en waar iemand dan wel steun en hulp kan vinden. Dan laten we altijd laten weten: wij houden contact met je als je dat wilt en zijn er als je het later opnieuw wilt proberen bij ons.

2 De mensen van Exodus

Een organisatie als Exodus, met als missie het bieden van kansen voor een kwetsbare doelgroep, is per definitie een mensgerichte organisatie die maatschappelijk onderneemt. Onze medewerkers en vrijwilligers vormen hierin het hart van onze organisatie.

Zoals in hoofdstuk 1.2 is toegelicht, is er een wijziging in de organisatiestructuur doorgevoerd. In mei is de nieuwe bestuurder aangetreden en was het MT met twee managers zorg en een manager bedrijfsvoering compleet. De managers zorg zijn verantwoordelijk voor de locaties in hun geografisch gebied (Noord/Zuid).

ORGANOGRAM EXODUS NEDERLAND

Figuur 1. Organogram Exodus 2023

2.1 Personeel

Eind 2023 had Exodus 247 medewerkers in dienst waarvan 65% vrouw en 35% man. In 2023 zijn er 64 nieuwe collega's in dienst gekomen en van 80 collega's hebben we afscheid genomen. De gemiddelde leeftijd van Exodus medewerkers is 41,7 jaar.

In 2023 is er een nieuw Cao-akkoord tot stand gekomen voor de periode van 1 juli 2023 tot 1 juli 2025. Op grond van deze afspraken is het salaris van Exodus medewerkers per 1 juli 23 4%. Voor 2024 worden de salarissen in januari en juli nog een keer verhoogd met 4%.

Het verzuim is in 2023 enigszins afgenomen ten opzichte van 2022: van 7,78% in 2022 naar 7,57% in 2023. Het verzuim wordt met name veroorzaakt door langdurig verzuim (vanaf 43 dagen): 6,19% in totaal.

Het afgelopen jaar hebben we verzuim- en re-integratiebeleid ontwikkeld om het verzuim te laten dalen, in het verlengde hiervan hebben leidinggevenden trainingen gevolgd over hoe om te gaan met ziekteverzuim. In 2024 zal aan dit beleid nog verder vervolg worden gegeven en wordt bijvoorbeeld casemanagement bij de afdeling P&O verder ingericht.

Per 1 januari 2022 zijn de zes Exodus-stichtingen gefuseerd tot één landelijke stichting. Dit betekent dat er regionale verschillen zijn in personele regelingen. In 2023 is verder gewerkt aan harmonisatie van personeelsbeleid en personele regelingen. Ook is een start gemaakt met verdere implementatie van het personeelsinformatiesysteem AFAS om leidinggevenden, medewerkers en P&O zoveel mogelijk te ondersteunen bij het aanvragen en verwerken van personele wijzigingen om dubbellingen in registratie te voorkomen. Dit zal in 2024 worden voortgezet.

Medewerkerstevredenheid

In 2022 was het laatste medewerkerstevredenheidsonderzoek. In 2023 hebben we als onderdeel van de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) een Psycho Sociaal Arbeidsbelasting onderzoek (PSA) uit laten voeren door ArboNed. Het doel van een PSA onderzoek is het in beeld brengen van arbeidsrisico's. Er hebben in totaal 126 medewerkers deelgenomen aan het onderzoek, dit is een responspercentage van 51%. De positieve punten maar ook de aandachtspunten geven ons handvatten voor verdere ontwikkeling naar een gezond werkklimaat en werkplezier.

Positieve punten die uit de PSA-vragenlijst naar voren zijn gekomen:

- medewerkers zijn over het algemeen erg betrokken bij hun werk en vinden hun werk en de variatie hierin belangrijk;
- de samenwerking binnen de teams is bij de meeste teams erg goed. Bij werk met een hogere emotionele belasting is sociale steun en sociale veiligheid extra belangrijk;
- zorg voor medewerkers is vanuit het integrale veiligheidsbeleid goed doordacht, hieruit blijkt aandacht voor veiligheid, gezondheid en het welzijn van medewerkers.

Aandachtspunten die uit de PSA naar voren zijn gekomen:

- meer duidelijkheid in de structuur omtrent rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden op alle lagen in de organisatie;
- meer aandacht voor voorlichting en training van medewerkers ten aanzien van de arbeidsrisico's (denk hierbij aan beeldschermwerk en werken in nachtdiensten voor de slaapwachten).

In het plan van aanpak RI&E/PSA dat begin 2024 is opgeleverd worden de aandachtspunten omgezet naar verbetermaatregelen.

2.2 Cliëntenraad

De belangen van de doelgroep worden onder andere gewaarborgd door de landelijke cliëntenraad. In 2023 was Ole Lambert de voorzitter. De cliëntenraad heeft als doelstelling: 'Het creëren van een toegevoegde waarde voor de cliënten van Exodus en de organisatie zelf'. Dit wil zij bereiken door ervoor te zorgen dat er een laagdrempelig platform is waar de doelgroep van Exodus makkelijk toegang toe heeft.

De cliëntenraad heeft dringend versterking nodig, in 2024 gaat onze zoektocht verder en hopen we minimaal twee leden toe te kunnen voegen aan de cliëntenraad.

2.3 De Raad van Toezicht

2.3.1 De samenstelling van de Raad van Toezicht

Naam	Neventaken	Lid RvT sinds
Harry Versteeg voorzitter per 01-01-2024	Chairman NSG Sport	01-01-2022
Ranfar Kouwijzer	Adjunct-hoofdpredikant bij Dienst Justitiële Inrichtingen Als predikant verbonden aan de Protestantse Kerk Nederland	01-01-2022
Hans Oosterhuis	Senior Advisor OR Consultancy	28-11-2022
Carine van den Boom	Human Resources Director TBAuctions Program Manager Free Finch Managing Partner C.T.A.M. van den Boom organisatie advies	01-07-2023
Thomas Groenewoud	Manager Financiën & Inkoop ZorgSaam Zorggroep Zeeuws-Vlaanderen Strategisch adviseur zorginstellingen TAG Consultancy Bestuurslid Kenniscentrum Orthopedie Zeeuws Vlaanderen	01-07-2023
<i>Marianne Luyer</i> (voorzitter tot 31-12-2023)	Lid Raad van Toezicht CNV Vakcentrale, voorzitter Audit Commissie Bestuursadviseur / Business Development Partner NR Governance Managing Director MLI Intermanagement BV Maat/oprichter Maatschap voor Waardegedreven Leadership OnTheGood Voorzitter Raad van Toezicht CNV Connectief Lid Bestuur CDA Steenkampinstituut	01-01-2022 Afgetreden per 31-12-2023
<i>Vincent Eversdijk</i>	Partner bij BDO Advisory	01-01-2022 Afgetreden per 01-07-2023
<i>Marijke Stroucken</i>	Directeur Concernontwikkeling gemeente Den Haag Documentair fotograaf	01-01-2022 Afgetreden per 01-07-2023

Tabel 1. Samenstelling van de RvT in 2023

2.3.2 Verslag van de voorzitter RvT

“Exodus hanteert de principes van de Governance code Zorg en wordt bestuurd conform het Raad-van-Toezichtmodel. Dit betekent dat beleid, uitvoering en verantwoording zijn belegd bij de bestuurder. De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op de bestuurder en staat de bestuurder terzijde met raad en daad.

De RvT heeft verschillende bevoegdheden en verantwoordelijkheden en kwam in 2023 formeel zes keer bijeen. Ook is er met grote regelmaat informeel overlegd. De RvT houdt onder andere toezicht op de financiële gezondheid van de organisatie, de risicobeheersing en de uitvoering van de strategie. Daarnaast is de RvT klankbord en adviseur voor de bestuurder. Hierin spiegelt zij de bestuurder, analyseert en stelt de juiste vragen met betrekking tot strategie en strategische vraagstukken. Tevens is de RvT werkgever van de Raad van Bestuur en is zij daarmee ook verantwoordelijk voor haar samenstelling.

Binnen de RvT van Exodus zijn drie commissies actief: de commissie Kwaliteit & Veiligheid (sparringpartner met betrekking tot de kwaliteit van zorg), de Auditcommissie (toezicht op het financiële beleid) en de Remuneratiecommissie (houdt zich bezig met het welzijn en functioneren van de bestuurder).

Na de afronding van de formele fusie in 2022, stond het afgelopen jaar in het teken van de implementatie. Verantwoordelijk voor dit proces was de interim bestuurder Dineke ten Hoorn Boer. Met ingang van 15 mei 2023 heeft Monique van Schaik als nieuwe bestuurder deze taak overgenomen.

Het jaar 2023 was een intensief jaar voor Exodus. De Raad van Toezicht heeft deze intensiteit ook gevoeld. Er is meer dan gebruikelijk vergaderd, zowel formeel als informeel.

Bijzondere aandacht was er in 2023 voor de financiële situatie van Exodus. Vanwege het ontbreken van goede sturingsinformatie was er gedurende een deel van het jaar onvolgende zicht op de financiële positie. Inmiddels is dat zicht er wel en is duidelijk geworden dat financiële gezondheid van de organisatie verbeterd moet worden en dat dit de komende jaren extra zal aandacht vragen.

Er is het afgelopen jaar een zelfevaluatie gehouden en de Raad van Toezicht heeft een werkbezoek gebracht aan het Exodus huis in Alkmaar.

De Raad van Toezicht spreekt zijn dank uit voor ieders inzet onder lastige omstandigheden. "Het is goed om te zien dat de fusie zijn beslag krijgt. Het is nu zaak om met ambitie en vertrouwen de volgende stappen te zetten. En dat alles vanuit het primaire doel om samen te zorgen voor goede zorg voor onze deelnemers, nu en in de toekomst".

Harry Versteeg, voorzitter Raad van Toezicht.

2.4 De ondernemingsraad

2.4.1 Terugblik en toekomst

De ondernemingsraad (OR) heeft zich in 2023 actief ingezet om diverse lopende en nieuwe zaken aan te kaarten bij het bestuur van Exodus. De OR merkt dat de organisatie druk bezig is om de interne processen in kaart en op orde te brengen. Sinds de fusie en het aantreden van het MT/bestuur in mei 2023 worden hier zichtbaar stappen in gezet.

De OR is begin 2023 betrokken geweest bij de werving van een nieuwe bestuurder en heeft deel uitgemaakt van de sollicitatieprocedure. We zijn blij met de komst van Monique van Schaik als nieuwe bestuurder en in die rol als nieuw aanspreekpunt voor de OR. Wij willen benoemen dat de samenwerking tussen OR en bestuurder vanaf het begin prettig verloopt en bedanken haar voor haar inzet in het afgelopen jaar. Ook willen wij voormalig interim-bestuurder Dineke ten Hoorn Boer bedanken voor de inzet en samenwerking met de OR in de eerste maanden van 2023.

De OR heeft zich in 2023 onder andere gericht op het in kaart brengen van personeelsregelingen (reiskostenvergoeding, thuiswerken, woon-werkverkeer, WKR etc.) vanuit de Cao en de fiscale ruimte van de Rijksoverheid. De OR heeft hier een overzicht van gemaakt en heeft zich ingezet om dit onderwerp op de kaart te zetten binnen Exodus. Voorheen waren de diverse personeelsregelingen op regionaal niveau vastgesteld. De OR streeft naar landelijke, uniforme personeelsregelingen die in lijn zijn met de Cao. Daarnaast is er in 2023

aandacht besteed aan de communicatielijn richting vertrouwenspersonen, verzuimcijfers en verzuimbeleid en de tussentijdse herijking van de begroting 2023.

In 2024 richt de OR zich onder andere op de uitkomsten van het Psychosociale Arbeidsbelastingsonderzoek (PSA) dat in het najaar van 2023 is uitgevoerd en volgen zij nauwgezet de verdere uitwerkingen van diverse personeelsregelingen. Ook zijn ze betrokken bij de totstandkoming van het Meerjarenbeleidsplan 2025-2027.

2.4.2 Samenstelling OR

De OR heeft in 2023 een wisselende samenstelling gehad. Er zijn leden vertrokken en er zijn tussentijdse verkiezing gehouden om de OR weer op sterkte te brengen. De OR bedankt de oud-leden Henk van der Beek, Hans Voshol, Myrthe Bonnema en Hester Talsma voor hun inzet.

Onderstaand een overzicht van de huidige OR-leden:

- Pieter Dekker (voorzitter)
- Annemaron de Groot (secretaris)
- Joris Tulp
- Angélique van der Burg
- Sara de Groot
- Roger Roberts
- Jana Barendse

In 2024 staan er reguliere OR-verkiezingen gepland voor de nieuwe termijn van drie jaar. Collega's zijn hartelijk welkom om zich hiervoor aan te melden.

De OR wil alle collega's die contact hebben gezocht met de Ondernemingsraad in 2023 bedanken en zij gaan in 2024 met frisse moed door met het vertegenwoordigen van het personeelsbelang in de organisatie.

2.5 Vrijwilligers

Zonder de vrijwilligers zou de organisatie Exodus niet zijn wie zij is. Exodus werkt met vele honderden enthousiaste vrijwilligers. Zij tonen een belangeloze inzet, zetten zich onbetaald in en zijn bereid om in hun vrije tijd in onze deelnemers te investeren. Onze zeer gewaardeerde vrijwilligers zijn de schakel tussen de maatschappij en onze deelnemers. Ze zijn actief als maatjes, begeleiden kinderen, helpen bij praktische en technische zaken in de Exodushuizen, geven voorlichting, helpen mee bij kerkdiensten in de PI's en zijn betrokken bij veel van onze andere projecten.

Het werven van vrijwilligers bleek ook in 2023 een uitdaging. Het team van regio-coördinatoren werd aangevuld en is actief met de revisie van (beleids-) documenten en werkprocessen en is gestart met het vernieuwen en uitbreiden van het trainingsaanbod voor vrijwilligers. De landelijke Vrijwilligers dag, waarop onze vrijwilligers in het zonnetje zijn gezet vond in 2023 plaats in Bunnik.

2023 was ook het jaar waarin we de uren van alle vrijwilligers op verzoek van DJI zijn gaan bijhouden en we een vrijwilligersonderzoek hebben uitgevoerd. Al met al een bewogen en uitdagend jaar.

In 2024 zetten we verder in op deskundigheidsbevordering en zullen de resultaten en verbeteracties uit het vrijwilligersonderzoek worden meegenomen in het op te stellen Jaarplan V&K.

3 Resultaten en cijfers

Binnen het complexe werk van de forensische zorg is het soms moeilijk om over 'resultaten' te spreken. De weerbarstige en complexe praktijk en de moeilijke afwegingen die wij dagelijks maken zijn niet altijd in cijfers te vatten. Cijfers geven altijd maar een deel van de werkelijkheid weer. Als iemand vanwege middelengebruik terug wordt geplaatst in de PI is dat voor ons een 'negatief' resultaat, terwijl de deelnemer tijdens zijn traject misschien wel is begonnen met het aflossen van zijn schulden, een nieuwe relatie en werk heeft gevonden.

We willen ons als organisatie uiteraard verantwoorden over wat we doen. Voor ons is het belangrijk om zicht te hebben op mogelijke trends en ontwikkelingen. De informatie in dit hoofdstuk is afkomstig uit Qlik Sense. Qlik is een data analyse platform dat Exodus gebruikt om inzicht te krijgen in onze zorg- en dienstverlening.

3.1 Capaciteit Stichting Exodus Nederland

Locatie	Voorziening	Capaciteit	Totale Capaciteit 250
Alkmaar	Exodushuis	15	24
	Doorstroomhuis	1	
	Doorstroomhuis	4	
	Doorstroomhuis	4	
Amsterdam	Exodushuis	16	25
	Doorstroomhuis	2	
	Doorstroomhuis	2	
	Doorstroomhuis	2	
	Kleinschalige woonvoorziening	3	
Groningen	Exodushuis	13	24
	Doorstroomhuis	2	
	Doorstroomhuis	2	
	Doorstroomhuis	3	
	Doorstroomhuis	2	
	Kleinschalige woonvoorziening	1	
	Kleinschalige woonvoorziening	1	
Utrecht	Exodushuis	16	49
	Doorstroomhuis	2	
	Doorstroomhuis	5	
	Doorstroomhuis	5	
	Doorstroomhuis	8	
	Kleinschalige woonvoorziening	9	
	Kleinschalige woonvoorziening	4	
Hilversum	Kleinschalige woonvoorziening	5	5
Amersfoort	Kleinschalige woonvoorziening	3	3
Den Bosch	Exodushuis	23	23
Venlo	Exodushuis	12	12

Roosendaal	Kleinschalige woonvoorziening	2	2
Bergen op Zoom	Doorstroomhuis	3	3
Heerlen	Exodushuis	9	9
	Doorstroomhuis	2	4
	Doorstroomhuis	2	
Rotterdam	Exodushuis	20	20
Den Haag	Exodushuis	14	16
	Doorstroomhuis	2	
Leiden	Exodushuis	14	21
	Kleinschalige woonvoorziening	3	
	Kleinschalige woonvoorziening	4	
Gouda	Kleinschalige woonvoorziening	5	10
	Kleinschalige woonvoorziening	5	

Tabel 2. Aantal bedden in 2023

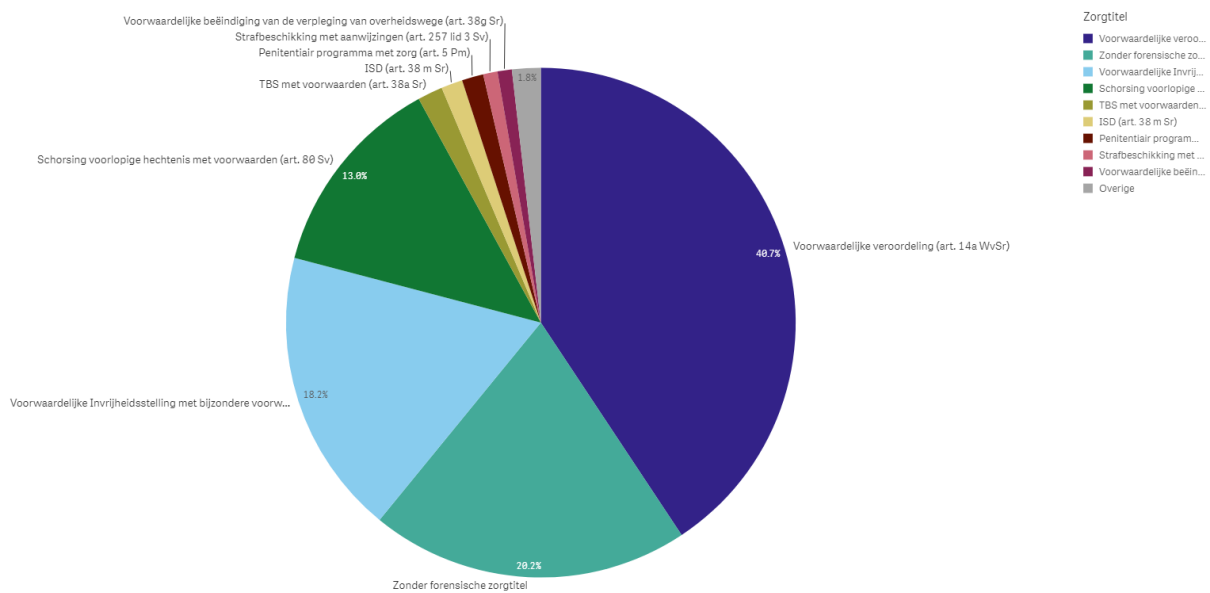
3.2 Aanmeldingen

Door verschillende verwijzers wordt Exodus benaderd voor de juiste ondersteuning van (ex-)gedetineerden. Via het re-integratiecentrum (hierna: RIC), via telefoontjes en mailtjes van verwijzers, via de gemeente, via het Veiligheidshuis of via het Centraal Aanmeld Team (hierna: CAT) van Exodus. Er wordt actief naar alle aanmeldingen gekeken en onderzocht of en waar de (ex-)gedetineerde geplaatst kan worden. Na aanmelden volgt er een intake en op basis daarvan kan een deelnemer instromen bij begeleid wonen of ambulante hulp van Exodus.

Voorafgaand aan een plaatsing zit al veel werk en tijd. Niet alle aanmeldingen leiden ook tot een plaatsing bij Exodus. Het kan zijn dat een deelnemer toch voor een andere organisatie kiest of uit beeld verdwijnt. We hebben zelf ook redenen om iemand af te wijzen. Afgelopen jaar zagen we een toename in aanmeldingen van mensen met zeer complexe multi-problematiek, zoals een combinatie van een lichtverstandelijke beperking (hierna: LVB), psychische problematiek en verslaving. Niet al onze diensten en voorzieningen zijn hierop ingericht. We onderzoeken momenteel hoe we nog beter aan de vraag van onze verwijzers kunnen voldoen, zodat wij zoveel mogelijk kunnen bijdragen aan de resocialisatie van onze doelgroep. Eind 2023 zijn we gestart met een werkgroep om het aanmelden en plaatsingsproces te uniformeren. Hier wordt in 2024 een vervolg aan gegeven middels een pilot op drie locaties. In 2024 onderzoeken we daarbij hoe we het intakeproces kunnen uitbreiden met een risico-inventarisatie op deelnemersniveau.

3.3 Plaatsingstitels

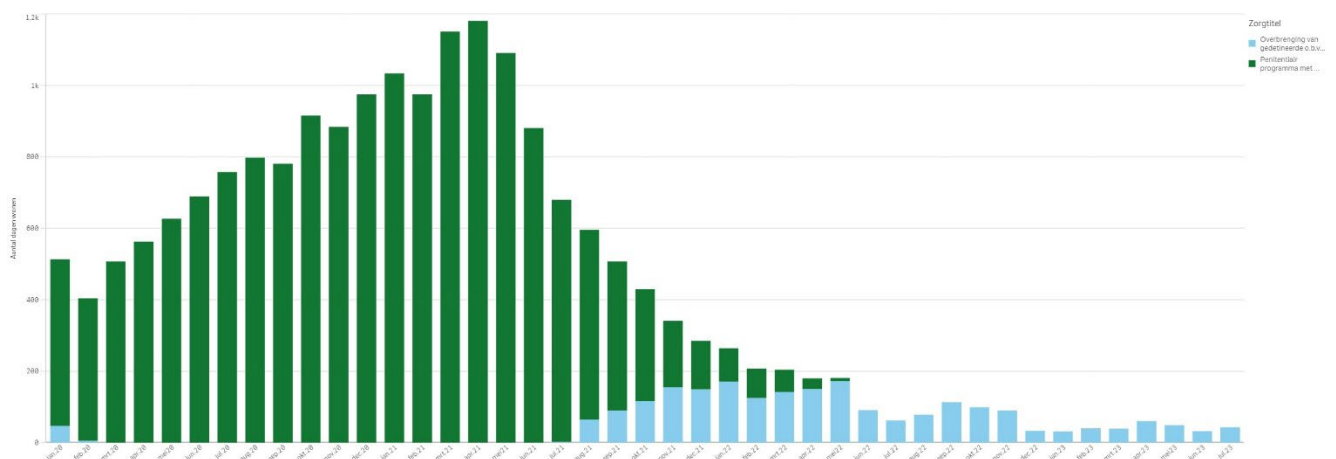
Bij Exodus worden deelnemers met een forensisch kader met verschillende plaatsingstitels geplaatst. Figuur 2 laat zien dat een verblijf bij Exodus kan worden opgelegd als bijzondere voorwaarden bij bijvoorbeeld een voorwaardelijke veroordeling (40,7%) of voorwaardelijke invrijheidsstelling (18,2%). Het percentage deelnemers dat zonder forensische zorgtitel instroomt was in 2023 20,2%.

Figuur 2: Instroom op zorgtitel in percentages 2023.

Invloed van de Wet straffen en beschermen

Op 1 juli 2021 is de Wet straffen en beschermen in werking getreden. Een gevolg hiervan is dat het penitentiaal programma (hierna: PP) alleen nog voor ambulante zorg en begeleiding mogelijk is en niet meer voor opname in een intramurale voorziening, zoals Exodus. Gedetineerden die richting het einde van de detentie begeleid wonen nodig hebben, kunnen hier nog wel steeds naartoe geleid worden, maar dan via een uitplaatsing op artikel 43.4 Pbw. In Figuur 3 is te zien dat we bij Exodus een duidelijke afname zien van PP plaatsingen, maar geen toename in artikel 43.4. Daarmee kunnen we stellen dat de Wet straffen en beschermen ook in 2023 van invloed is geweest op onze bezetting.

Figuur 3: Bezetting met zorgtitel PP (groen) of artikel 43.4 Pbw (blauw) over jaren 2020 t/m 2023

3.4 Bezetting

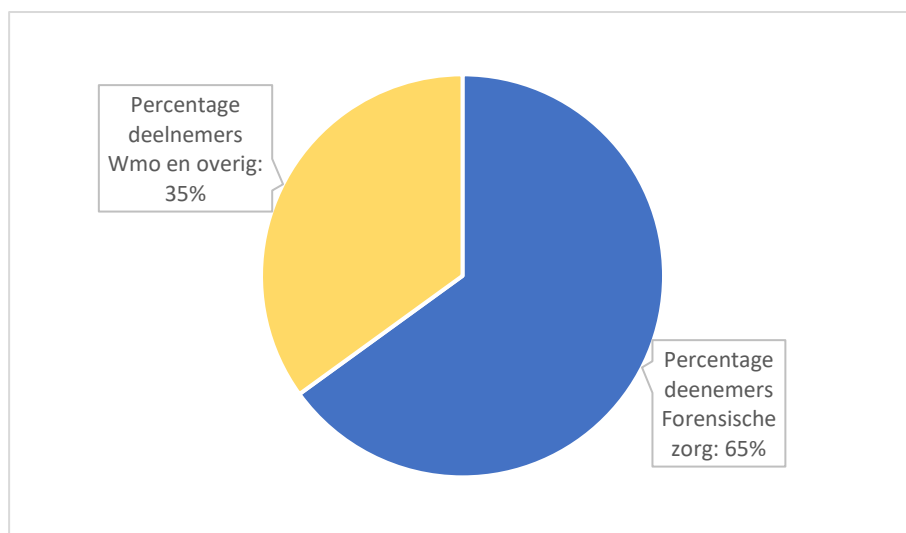
In Tabel 3 is de bezetting in dagen te zien. We zien een algehele daling van onze bezetting, dit wordt met name veroorzaakt door een daling in de forensische terwijl de Wmo bezetting in 2023 is toegenomen.

Sinds 2021 bieden we op zeer beperkte schaal ook zorg vanuit de Wet langdurige zorg (hierna: Wlz). De Wlz is bedoeld voor mensen die hun leven lang permanent toezicht nodig hebben, of 24 uur per dag zorg in de nabijheid, omdat zij niet in staat zijn op relevante momenten ernstig nadeel te voorkomen.

	2020	2021	2022	2023
DForzo	55.984	60.770	60.398	55.054
Wmo	7.461	7.724	9.438	11.715
Wlz		68	231	36
Subsidie	61	1.157	1.099	228
Overige financiering	313	1.793	2.243	2.912
Totalen	66.849	71.512	73.409	69.945

Tabel 3: Bezetting in dagen over de jaren 2020 t/m 2023.

In Figuur 4 is te zien dat in 2023 65% van de deelnemers valt onder de Forensische Zorg en 35% onder de Wmo of andere zorg. Dit is gelijk aan de percentages in 2022.

Figuur 4: Percentage deelnemers begeleid in 2023.

3.5 Uitstroom

In 2023 stroomden er 361 deelnemers uit bij Exodus.

	Begeleid wonen	Ambulante begeleiding	Totaal
Forensische Zorg	110	135	245
Wmo	17	60	77
Wlz		1	1
Overig (bijv. subsidie)	19	19	38
Totalen	146	215	361

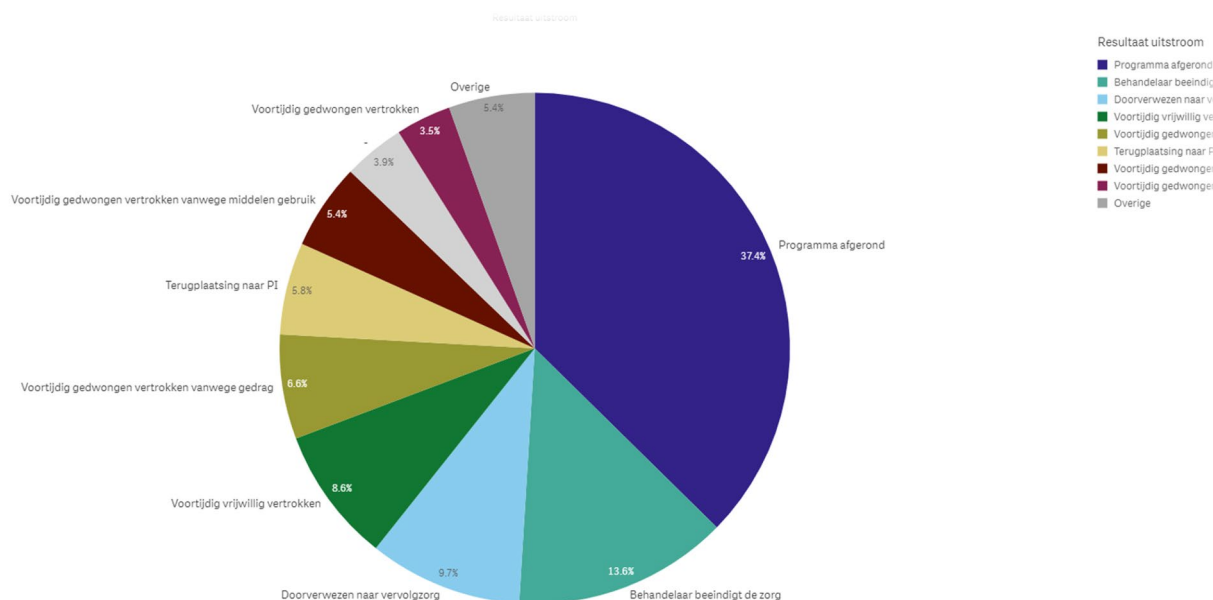
Tabel 4: Aantal deelnemers uitgestroomd in 2023.

Uitstroom 2023	For Zorg	Anders (bijv. Wmo, Wlz)
Terugplaatsing PI	15	2
Doorverwezen naar vervolgzorg	25	11
Programma voortijdig beëindigd	106	25
Programma afgerond	96	64
Overleden (ook niet incident gerelateerd)	5	3
Reden onbekend	10	1
Totaal	257	106

Tabel 5: Uitstroomresultaten deelnemers FZ en andere zorg 2023.

Figuur 5 laat zien dat 5,8% van de deelnemers met een forensische titel wordt teruggeplaatst in de PI omdat zij zich niet aan hun bijzondere voorwaarden houden. 37% rondt zijn of haar programma bij Exodus af. In 40% van de gevallen wordt het programma voortijdig beëindigd. In sommige gevallen is dat in wederzijds overleg en vinden zowel de deelnemer als Exodus onze zorg niet (meer) passend. Maar ook doordat deelnemers door herstel van contact weer bij partner/ouder/familie terecht kunnen of een deelnemer vindt zelfstandige woonruimte of gaat naar een andere organisatie die beter bij de zorgvraag aansluit. Het komt ook voor dat het traject voortijdig wordt beëindigd vanwege herhaald middelengebruik of grensoverschrijdend en agressief gedrag.

De zorg aan onze doelgroep was, is en blijft een proces van een lange adem. Veel zaken kosten veel tijd om te regelen, maar ook hangen problemen vaak met elkaar samen. Hierdoor is geduld uitermate belangrijk en volgt een traject van stap voor stap te werk gaan. De meest voorkomende problemen zijn complex en structureler van aard. Denk hierbij aan schulden, LVB en verslaving.

Figuur 5: Uitstroomresultaten deelnemers Forensische Zorg 2023.

3.6 Klachten

Klachten zijn een waardevolle bron van informatie. Ze bieden inzicht in de behoeften, ervaringen en verwachtingen van deelnemers waardoor we als organisatie kunnen groeien en verbeteren. De klachtenprocedure voorziet in een heldere en transparante wijze van afhandelen en biedt de gelegenheid, indien nodig, om de klachtencommissie in te schakelen bij bemiddeling. Zij zijn onafhankelijk en objectief en spelen een waardevolle rol bij het waarborgen van kwaliteit, integriteit en deelnemer tevredenheid. In 2023 zijn alle klachten zonder tussenkomst van de klachtencommissie afgehandeld. Er zijn in totaal acht klachten binnengekomen. Vijf klachten zijn ingediend door een (ex)deelnemer. Alle klachten zijn door de betreffende teamleider en in een aantal gevallen de manager zorg opgepakt en afgehandeld. De overige klachten (buurtbewoner, extern betrokkene en medewerker) zijn met tussenkomst van de manager zorg met de klager(s) besproken en hebben geleid tot duidelijke afspraken of afhandeling.

3.7 Incidenten

Een goede registratie van incidenten¹, het evalueren van incidenten en het bevorderen van een open meldcultuur zijn van wezenlijk belang. Het biedt niet alleen een mechanisme op potentiële risico's te identificeren en te beheersen maar stelt de organisatie ook in staat om te leren en te groeien. Door incidenten goed te registreren en te evalueren kan Exodus patronen en trends ontdekken waarmee we preventieve maatregelen kunnen inzetten om toekomstige incidenten te voorkomen. Een open meldingscultuur creëert een omgeving waarin medewerkers en deelnemers zich vrij voelen om zorgen te uiten en mogelijke risico's te melden. Dit is essentieel voor het waarborgen van de veiligheid en het welzijn van zowel medewerkers als deelnemers.

Om bovenstaande te bereiken is het noodzakelijk dat het incidentenprotocol aangepast wordt. Naast duidelijke richtlijnen over wanneer en hoe een incident te melden is het ook van belang dat het leervermogen naar aanleiding van incidenten verbetert. Incidenten worden momenteel op de locaties besproken en geëvalueerd en eventuele verbeteracties worden daar besproken en doorgevoerd. Nu we één landelijke stichting zijn zal er een landelijk incidentenprotocol worden opgesteld met daaraan gekoppeld een goed werkend registratiesysteem dat inzicht geeft in aantallen en soort incidenten waarmee we landelijk lering kunnen trekken uit de incidenten die zich hebben voorgedaan.

Eén incident in Amsterdam kende een fatale afloop, een deelnemer die ambulantly door Exodus werd begeleid is in zijn woonomgeving overleden. Naar aanleiding van dit incident is het protocol 'Handelen bij aantreffen (vermoedelijk) overleden bewoner' aangepast. Zowel de familie als de betrokken medewerkers hebben nazorg aangeboden gekregen.

Het merendeel van de incidenten had te maken met agressie en grensoverschrijdend gedrag en alcohol en drugsgebruik.

Door het ontbreken van goede managementinformatie kunnen er momenteel op landelijk niveau geen trends en patronen worden gesignaleerd. In 2024 wordt naast het herijken van het incidentenprotocol gewerkt aan het inrichten van een BI-tool om deze informatie beter te kunnen ontsluiten.

¹ Definitie van een incident: Een incident is een ongewenste of onbedoelde gebeurtenis of situatie die zich voordoet en invloed heeft op de kwaliteit van zorg en/of veiligheid. Het heeft geleid, had kunnen leiden of zou kunnen leiden tot schade voor de cliënt, medewerker of burger.

3.8 Crisisopvang

In samenwerking met Reclassering Nederland hebben we in 2023 aan 6 deelnemers een crisisplek geboden (in 2022;5). Dit betreft uit huis geplaatste ouders bij een tijdelijk huisverbod. We begeleiden hen niet maar dragen zorg voor een kamer en creëren daarmee een rustige plek.

3.9 Dagbesteding en werk

Werk draagt bij aan de maatschappelijke participatie van deelnemers en is een belangrijke bron van zingeving. Het hebben van een betaalde baan, vrijwilligerswerk, opleiding of andere vorm van dagbesteding geeft mensen toegang tot volwaardig burgerschap. Werk brengt structuur aan in de dagindeling en leidt tot sociale contacten met collega's en sociale controle door de werkgever. Een stabiele werksituatie verkleint het risico op delict gedrag en recidive en geeft daarnaast inkomen.

Dagbesteding

Exodus zet zich bij deelnemers in op het (weer) hebben en behouden van werk en dagactiviteiten. In eerste instantie gaat het vaak om vrijwilligerswerk, waarna later in het traject wordt gezocht naar betaald werk of scholing. De Exoduslocaties in o.a. Heerlen, Den Bosch en Groningen hebben zelf dagbestedingsplekken. Er kan gewerkt worden in de moestuin, het onderhoud van de begraafplaats, een kringloopwinkel of in de meubelreparatie- en restauratiewerkplaats. Daarnaast wordt er samen gewerkt met wijkteams voor verhuizingen of het opknappen van tuinen van bureaus die dat niet meer kunnen.

In Tabel 7 is te zien dat het aantal uren dagbesteding terugloopt. We merken dat onze deelnemers in de huidige arbeidsmarkt makkelijker aan een betaalde baan komen en er is goede samenwerking met andere dagbestedingspartners in andere regio's. Dat is positief.

	2020	2021	2022	2023
Dagbesteding	28.532	24.984	16.830	9.732

Tabel 7. Aantal uren dagbesteding in 2020-2023.

3.10 Kinderen

In Venlo staat het moeder-kind huis. Hier kunnen (ex-)gedetineerde vrouwen wonen, eventueel met hun kinderen. Vanuit een veilige plek werken zij aan hun re-integratie en ondersteunen wij de moeders bij de terugkeer in de samenleving en bij de opvoeding.

Methodiek Veerkracht

In Venlo werken we met de methodiek Veerkracht. Veerkracht is bestemd voor elk kind dat meekomt naar de opvang of dat nu gaat om wonen bij moeder of bezoek/logeren. In alle gevallen wordt toegewerkt naar een hereniging met moeder. Voor al deze kinderen geldt dat zij door de meegemaakte gebeurtenissen en de onveiligheid van de situatie (crisisituatie van de ouder(s), vertrek uit de vertrouwde omgeving, onzekerheid over wat er gaat gebeuren) een groter risico lopen op problemen. Daarom is het van belang om na te gaan hoe het met het kind gaat, een inschatting te maken van de veiligheid en het kind te ondersteunen. De ouders van de kinderen kampen met uiteenlopende problematiek, waaronder ook LVB, psychiatrische problemen, huiselijk geweld en financiële problemen.

In 2023 hebben er 15 kinderen tijdelijk in het huis gewoond en hebben we nog eens 12 kinderen begeleid. Zij kwamen op bezoek en/of bleven logeren in het kader van contactherstel en -opbouw richting terugkeer naar moeder (zie Tabel 8).

Jaar	2020	2021	2022	2023
Aantal kinderen	13	24	14	27

Tabel 8. Aantal kinderen begeleid 2020-2023.

3.11 Jongeren

In Rotterdam draagt Exodus al jarenlang met haar forensische specialisme bij aan zorg en preventie voor jongeren. Intensief jongerencoaches zijn een onderdeel van de wijkteams en ze geven inhoud aan de pilot Nazorg na jeugddetentie.² De coaches zijn SKJ geregistreerd.

In 2023 heeft een consortium bestaande uit de B&A groep (Futuro), WMO Radar en Exodus de gunning verkregen voor intensieve jongeren coaching voor de duur van drie keer drie jaar. De partners hebben aanvullende expertises zoals jongerenwerk op straat, jeugdzorg en forensische scherpste. De hulpvragen van de deelnemers kenmerken zich door (een combinatie van en dikwijls in de verhouding oorzaak-gevolg): verstandelijke beperking, schoolverzuim, huisvestingsproblematiek, ernstig verstoorde (familie)relaties, verslaving (alcohol, (soft)drugs en gokken), grensoverschrijdend gedrag en lage gewetensontwikkeling. Door middel van ambulante, intensieve begeleiding, wekelijkse gesprekken, het systeem erbij betrekken, de gehele keten op de hoogte brengen en houden, wordt het plan van aanpak in de praktijk uitgevoerd en gevolgd. 2023 is naast begeleiding van jongeren gebruikt voor voorbereidende werkzaamheden en afstemming over taken en rolverdeling om vanuit het consortium in 2024 te kunnen starten.

Jaar	2020	2021	2022	2023
Aantal jongeren	126	114	130	145

Tabel 9. Aantal jongeren begeleid 2020-2023.

² [https://onderzoek010.nl/news/Evaluatie-Totaalaanpak-nazorg-\(jeugd\)detentie/324](https://onderzoek010.nl/news/Evaluatie-Totaalaanpak-nazorg-(jeugd)detentie/324)

4 Projecten en (buitenlandse) samenwerkingen

'Samen' is niet voor niets een belangrijke kernwaarde voor Exodus. Samen met onze deelnemers, hun sociale netwerk en onze ketenpartners, kunnen medewerkers en vrijwilligers zorgen voor structurelere oplossingen. Er valt ook veel te leren van elkaar, zowel binnen als buiten Exodus. We werken samen met partners in de strafrechtketen, in de zorg en vele anderen. Het afgelopen jaar zijn we betrokken geweest bij meerdere mooie projecten. Hieronder worden enkele projecten in 2023 kort benoemd.

4.1 Ouders in detentie

Het doel is het ontwikkelen van een aanpak om gezinnen en kinderen met een vader in detentie in een vroeg stadium te herkennen én te ondersteunen. In 2023 was het project in volle gang en is de website van Ouder in Detentie gerealiseerd: [Home - Ouder in detentie](#). Na een wat lastige wervingsperiode is het gelukt om een aantal gezinnen te bereiken en te ondersteunen in de thuissituatie. Samen met de Avans onderzoekers is er binnen het actieonderzoek onderzocht wat daarbij goed werkt en wat er nodig is in het gezin. Het project is, door de vertraging in de eerste fase, verlengd tot 1 juni 2024.

Samenwerkingspartners: PI Vught, PI Dordrecht, PI Haaglanden, Gemeente Breda, Gemeente Den Haag, Expertisecentrum K I N D, lectoraat Transmuraal Herstelgericht Werken van AVANS hogeschool.

4.2 De LOBBY

De LOBBY is uitgekozen tot winnaar van de Dutch Creativity Awards in de categorie Social Design. De CityLab subsidie (met een looptijd van twee jaar) is in 2022 toegekend en is de start geweest voor het verder uitwerken van de LOBBY en de activiteiten die hieronder vallen. Exodus heeft geparticipeerd in het project en voor en met jongeren onderzocht hoe de kloof van binnen naar buiten de JJI overbrugd kan worden. Er is een wandelend spreekuur gestart in de RJJJ de Hartelborgt. Daarbij is de Intensief Jongerencoach naar de groepen geweest om jongeren te spreken, te informeren en te bereiken rondom hun uitstroom naar buiten. Eind 2023 is het project afgerond met een presentatie voor en door de partners. De aanbevelingen zijn gedeeld met de betrokken partners waaronder de JJI, vertegenwoordigers van DJI en de gemeente Rotterdam. Het project heeft voornamelijk geen vervolg gekregen. Zie voor meer informatie [De Lobby \(de-lobby.com\)](#)

Samenwerkingspartners: Gemeente Rotterdam, RJJJ de Hartelborgt, Afdeling Buitengewone Zaken, Young Perspectives (YOPE), Stichting Zwerfjongeren Nederland.

4.3 Op weg naar zelfstandig wonen

In dit project worden deelnemers voorzien van een woonruimte, het gaat hierbij om een fasewoning in regio Bergen op Zoom en Roosendaal. Deelnemers worden in detentie reeds begeleid door Exodus, vervolgens stromen zij door naar een fasewoning en van daaruit stromen zij door naar ambulante begeleiding.

Samenwerkingspartners: Gemeente Roosendaal, Gemeente Bergen op Zoom, woningcorporaties: Stadlander & Alwel en Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezaten.

4.4 Herfstkamp

Het afgelopen jaar zijn er niet drie maar vier prachtige kampweken georganiseerd. Naast de drie herfstkampen organiseerde we voor het eerst ook een lentekamp in JC Zaanstad. Aan deze vier weken namen 35 vaders en 50 kinderen deel. We kijken samen met de kinderen, vaders, moeders, vrijwilligers, medewerkers en alle andere betrokkenen terug op vier succesvolle en onvergetelijke weken. Het resultaat van de afgelopen vier jaar is in totaal tien lente- en herfstkampen, waaraan al 77 vaders en 111 kinderen deelnamen. Het komend jaar vieren we alweer ons vijfjarig jubileum! In 2024 blikken we terug en vooruit en stellen een toekomstvisie op.

In december heeft Het Vergeten Kind aangegeven een langdurig partnership aan te willen gaan met de lente- en herfstkampen van Exodus. Ze zijn erg enthousiast over de kampen die goed aansluiten bij hun eigen missie en visie en willen daarom op meerdere vlakken ondersteuning bieden.

Samenwerkingspartners: PI Vught, PI Veenhuizen, PI Nieuwegein, JC Zaanstad, Dienst Justitiële Inrichtingen, Het Vergeten Kind.

4.5 Expertisecentrum K I N D

Het kennis- en adviescentrum vierde haar 5-jarig bestaan in 2023. K I N D is de nationale netwerkorganisatie in Nederland (en Vlaamstalig België) waar kennis, onderzoek en praktijk samenkomen. De missie van K I N D is om kinderen met een ouder in detentie te zien, horen en begrijpen. K I N D werkt aan het bevorderen van het welzijn van de kinderen en draagt bij aan herstel van de band tussen het kind en zijn (ex-)gedetineerde ouder. Zowel professionals en familie van deze kinderen kunnen bij K I N D terecht voor advies, voor uitwisseling van kennis en voor samenwerkingen voor nieuwe handelingskaders of ter financiële ondersteuning. Op het jubileumcongres 'Samen aan Zet' dat op 23 november 2023 plaatsvond stonden de ervaringsverhalen van vooral de kinderen centraal en waren vele partners aanwezig die al met K I N D samenwerken of dat zouden willen. [Een terugblik](#) met het verhaal van het kind staat op de website van K I N D.

klankbordgroep

Bij K I N D zijn 5 vrijwilligers actief die uit eigen ervaring meedenken wat kinderen en ouders nodig hebben van organisaties en professionals, ze kijken naar de resultaten van K I N D, en nemen initiatief door oplossingen aan te dragen om informatie en hulp te verbeteren voor kinderen met een ouder in detentie. Zij heten de [klankbordgroep](#). In 2023 waren zij op het congres en leverden direct en indirect input voor deze dag, zowel op het podium als in deelsessies.

Casuïstiek

In 2023 hebben we 51 casussen behandeld. Hierbij waren minimaal 104 kinderen betrokken. Een casus is een adviesvraag van familie of professionals over kinderen met een ouder in detentie. Vragen als: hoe vertel ik mijn kind over detentie en is het in het belang van het kind, worden veel gesteld. De vragen van professionals komen uit zowel uit de gezondheidszorg, het onderwijs, de jeugdzorg, als uit het veld van justitie en veiligheid.

In 2024 kijken we terug op vijf jaar K I N D en blikken we vooruit naar de toekomst.

Samenwerkingspartners: Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), Avans Hogeschool

4.6 Our Stories Matter

In maart 2023 startte dit tweejarige project dat we gefinancierd krijgen door de Europese Commissie met als doel zinvolle, inclusieve en veilige participatie van kinderen structureel te verankeren in beleidsontwerp- en implementatieprocessen op lokaal en nationaal niveau in penitentiaire inrichtingen in Nederland, en in mindere mate in de hele EU. Dit betekent dat we recht willen doen aan het kinderrecht artikel 12 uit het Kinderrechtenverdrag: kinderen te laten participeren bij beslissingen- in de gevangenis- die hen aangaan.

We werken nauw samen met de jeugdraad, kinderen uit bestaande projecten in de gevangenissen voor meer bewustwording en training aan het management en personeel van penitentiaire inrichtingen over wat de kinderen hen te vertellen hebben.

Consortiumpartners: Nederlands Helsinki Committee, Expertisecentrum K I N D, Justitieel complex Zaanstad, DJI en vrijwilligersgroep DCG (Diaconale Stichting Gevangenzorg) de Sluis.

4.7 Child Safeguarding Policy

Het gebruiken van de meldcode 'huiselijk geweld en kindermishandeling' is sinds 2019 in sommige beroepsgroepen in Nederland verplicht, waaronder ook het justitiedomein. Exodus hanteert deze meldcode. Exodus heeft gemeend, vanwege de Europese richtlijnen voor kinderen met een ouder in detentie en de samenwerking met Children of Prisoners Europe, een beleid te ontwikkelen waarbij kinderen preventief beschermd en veilig zijn in onze organisatie. Dit geldt voor medewerkers, werkzaamheden en processen. Hiertoe zijn 'aandachtsfunctionarissen kind' aangesteld (zowel met aandacht voor de meldcode als preventiebeleid). Dit beleid is in 2023 geformuleerd en vastgesteld en vanaf het voorjaar van 2024 te vinden op onze website. In 2024 gaan we aan de slag met de verdere implementatie van het beleid.

Interne projectsamenwerking: project- en werkgroep Exodus en K I N D.

4.8 Transitiehuis Mechelen en Gent (België)

Exodus is actief in België middels het samenwerkingsverband tussen Exodus en G4S Care met als titel 'Sterkhuis'. Na het eerste kleinschalige transitiehuis voor gedetineerden in Mechelen is op 27 oktober 2023 een tweede huis in Gent geopend. Exodus is in het project als forensische zorgorganisatie verantwoordelijk voor de inhoud. De Belgische medewerkers worden door Exodus getraind in de forensische methodiek 'Jouw Kracht' waarbij gewerkt wordt vanuit de mogelijkheden en kwaliteiten van de deelnemers. Gedeelde visie en aanpak gericht op het versterken van actief burgerschap en de zelfredzaamheid van gedetineerden maakt de samenwerking waardevol. In 2024 werken we aan een lange termijnvisie voor dit project.

Samenwerkingspartners: G4S en Ministerie van Federale Overheidsdienst Justitie België.

4.9 Bonaire

Op verzoek van het Ministerie van Justitie en Veiligheid biedt Exodus sinds 2021 met haar expertise binnen de forensische zorg in Nederland, ondersteuning aan het project Adelanto

op Bonaire. Het project op Bonaire heeft tot doel om ex-gedetineerden handvatten te bieden op het gebied van wonen, werken, relaties en zingeving om het leven in te richten zonder criminaliteit. Exodus ondersteunt Adelanto op strategische niveau, is adviserend in de bedrijfsvoering, biedt zorginhoudelijke ondersteuning voor medewerkers door middel van trainingen en consultaties en draagt bij in de ontwikkeling op het gebied van samenwerking in de forensische keten op Bonaire. In 2024 zal een nieuw subsidieverzoek worden ingediend bij het Ministerie.

5 Kwaliteit en veiligheid

5.1 Kwaliteitskader Forensische Zorg

Bij Exodus werken we elke dag aan het borgen en verbeteren van de kwaliteit van onze begeleiding. Het doel is betere zorg en een veiliger samenleving. Op 1 oktober 2022 is het [Kwaliteitskader Forensische Zorg](#) in gegaan. Het Kwaliteitskader (hierna: KKFZ) heeft als doel bij te dragen aan het leveren van kwalitatief goede forensische zorg.

5.2 Verantwoording

Onderdelen van het KKFZ zijn het meerjarenplan en het kwaliteitsverslag. Het kwaliteitsverslag heeft tot doel om te beschrijven waar de organisatie staat met betrekking tot de implementatie van het Kwaliteitskader Forensische Zorg (KKFZ). Het kwaliteitsverslag wordt jaarlijks opgesteld op basis van het meerjaren implementatieplan KKFZ. In het implementatieplan geeft de organisatie aan waar zij bij implementatie de focus legt. In het kwaliteitsverslag vindt reflectie plaats t.a.v. de stand van zaken aangaande de implementatie van het KKFZ. Bereikte doelen worden beschreven alsook waar de organisatie nog op zal ontwikkelen. Het kwaliteitsverslag dient als basis om met DJI het gesprek te voeren over de kwaliteit van de geleverde forensische zorg.

In 2024 zullen wij het eerste kwaliteitsverslag over 2023 opleveren. In het kwaliteitsverslag worden de resultaten en huidige stand van zaken aan de hand van vier pijlers verwoord:

- Pijler 1: Veiligheid en persoonsgericht zorg
- Pijler 2: Forensisch vakmanschap
- Pijler 3: Organisatie van zorg
- Pijler 4: Samenwerken.

In ons jaarplan 2024 en in het Meerjarenbeleidsplan 2025-2027 heeft het kwaliteitskader forensische zorg een prominente plek en hebben we de doelen voor de toekomst geformuleerd. Voor een terugblik op 2023 verwijzen we graag naar het kwaliteitsverslag 2023. Het kwaliteitsverslag wordt op 1 juni 2024 gepubliceerd op onze website www.exodus.nl.

Ook in het afgelopen jaar heeft Exodus succesvol de hercertificering voor ISO 9001 behaald. Deze accreditatie erkent onze inzet voor het handhaven van de normen op het gebied van kwaliteitsmanagement binnen de forensische zorg. Het behalen van de hercertificering getuigt van aandacht voor het bieden van veilige en effectieve zorg aan onze

deelnemers. Dit is het resultaat van samenwerking en inspanningen van al onze medewerkers, die zich inzetten voor het leveren van professionele ondersteuning bij al onze activiteiten en diensten.

6 Risico's en kansen

Een veranderende organisatie en een veranderend forensisch zorglandschap brengen niet alleen mogelijkheden, maar ook risico's met zich mee. Exodus probeert zich hier zo goed mogelijk op voor te bereiden door deze vroegtijdig te signaleren, weert zich hiertegen door deze zo snel mogelijk te analyseren en vervolgens plannen op te stellen om de impact hiervan te minimaliseren of zelfs om te zetten in positieve veranderingen. In 2023 zijn de onderstaande risico's door ons vastgesteld en opgenomen in ons jaarplan 2024 om ook in de toekomst een gezonde organisatie te blijven die kwalitatieve zorg op maat blijft leveren aan onze deelnemers.

6.1 Risicomanagement

Risicomanagement bij Exodus gaat over de kernvraag wat we hebben geregeld om risico's op het niet behalen van onze doelstellingen te beheersen. Risicomanagement is een middel om op een gestructureerde manier risico's in kaart te brengen, te evalueren en – door er proactief mee om te gaan – beter te beheersen. Bij het definiëren van risico's gaat het om de vraag wat er kan gebeuren waardoor de doelstelling niet wordt gehaald. Risico's en de gevolgen daarvan worden geïnventariseerd om er vervolgens maatregelen aan te verbinden en de uitvoering daarvan te borgen.

Als onderdeel van het risicomanagement wordt er jaarlijks een risico-inventarisatie uitgevoerd. Deze inventarisatie is bedoeld om systematisch alle mogelijke risico's op de continuïteit van organisatie en zorg te toetsen en te duiden. We kijken dan naar interne en externe onderwerpen die relevant zijn voor Exodus en de wereld om ons heen.

Deze analyse omvat de volgende aspecten:

- Transitie
- Financieel
- Medewerkers
- Interne risico's
- Externe risico's

Naast deze risico-inventarisatie is er in het najaar van 2023 door ArboNed een Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) uitgevoerd. De bevindingen van de RI&E zijn opgenomen in een Plan van Aanpak RI&E dat in 2024 uitgevoerd zal worden.

In het MT komen tevens de analyse en maatregelen m.b.t. de risico's vanuit kwaliteit en bedrijfsvoering aan de orde. In het eerste kwartaal van het jaar wordt de directiebeoordeling gemaakt om de instrumenten van het kwaliteitssysteem te evalueren.

Exodus heeft een raamovereenkomst afgesloten voor de levering van forensische zorg. Het contract dat afliep in 2023 is middels een aanbesteding verlengd met vier jaar met de mogelijkheid om twee keer één jaar te verlengen.

6.2 Ontwikkelingen arbeidsmarkt

In relatie tot de arbeidsmarkt bestaat en neemt het risico toe dat er te weinig gekwalificeerde medewerkers kunnen worden geworven en/of behouden. We herkennen ook bij Exodus de krapte en beweging op de markt. Het leidt tot een moeizame invulling van een aantal kritische vacatures zoals die van gedragswetenschappers en teamleiders. Dit risico is aanzienlijk. De afdeling P&O onderneemt hiertoe diverse acties. In 2024 realiseert Exodus onder andere een scholingsaanbod waarmee medewerkers en vrijwilligers blijvend gefaciliteerd worden qua forensische kennis en scherpste.

6.3 Economische onzekerheden

Stijgende energieprijzen en een fors stijgende inflatie leidden in 2022 en 2023 tot toenemende onzekerheid en dit zal in 2024 waarschijnlijk onveranderd blijven. Nieuwe contracten zullen worden beoordeeld op kostprijs en risico's (inflatie, energieprijzen) en huidige contracten worden herbeoordeeld.

6.4 Forensische- en overige zorg

Er was bij Exodus een dalende trend zichtbaar als het gaat om de instroom van het aantal deelnemers met een strafrechtelijk kader. Hieraan liggen verschillende oorzaken aan ten grondslag. Een belangrijke oorzaak komt voort uit de invoering van de wet Straffen en Beschermen waarbij de instroom van PP-plaatsingen is komen te vervallen en er minder deelnemers instromen veelal ook met een kortere juridische titelt. Dit is aanleiding geweest om hierover in gesprek te gaan met het Ministerie, ook in 2024 zullen we deze gesprekken voortzetten. Dit ook vanwege de capaciteitsproblemen bij DJI en de bijdrage die Exodus kan leveren aan een betere doorstroom van ex-gedetineerden naar de forensische zorg. Eind 2023 is de instroom gestabiliseerd.

6.5 Vrijwilligerswerk

De vrijwilligerssubsidie dient elk jaar aangevraagd te worden bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Voor 2023 hebben we inmiddels een beschikking mogen ontvangen welke groter is dan die van 2022. Na de Coronaperiode, constateren wij een afname van het aantal vrijwilligers. In 2024 zetten we in op het behouden van onze vrijwilligers en hun professionele ontwikkeling. Daarnaast zullen we via diverse kanalen aandacht besteden aan het vrijwilligerswerk met het doel het aantal vrijwilligers uit te breiden.

6.6 Kansen in 2024

Na de fusie en transitieperiode in 2022 hebben we in 2023 een start gemaakt om de interne werkprocessen beter op elkaar af te stemmen om daarmee een efficiëntieslag te kunnen bewerkstelligen en kosten te besparen. Zo hebben we een start gemaakt met het uniformeren van het aanmeld- en plaatsingsproces en is begonnen met het optimaliseren van de urenregistratie, de financiële en zorgadministratie en digitalisering van de facturering om zo de bedrijfsvoering op orde te krijgen. Deze processen zetten we in 2024 door. We kijken naar betere facilitering van ICT en P&O aan het primair proces, we implementeren een nieuw scholingsplan en zetten in op risico gestuurde begeleiding waarbij de balans tussen veiligheid en personsgerichte zorg centraal staat. Dit vraagt om gerichte investeringen in tijd, geld en middelen. We verwachten daarmee de gewenste kwaliteitsslag te maken waardoor zowel zorginhoudelijk als op het gebied van bedrijfsvoering Exodus met haar expertise een evenwichtige en betrouwbare ketenpartner binnen de forensische zorg is en blijft.

7 Plannen voor de toekomst

Bij Exodus staat de kracht van de deelnemers centraal. Ieder individu die deel uitmaakt van onze gemeenschap brengt een uniek verhaal en een unieke achtergrond met zich mee. Onze programma's zijn erop gericht om hen te zien als mensen met potentieel en veerkracht en niet als hun delict. In ons inclusieve en ondersteunende klimaat kunnen deelnemers zichzelf zijn en groeien.

In de kern van onze aanpak staat de zelfontwikkeling van de deelnemers. We moedigen hen aan om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen herstel. Hiervoor hebben we programma's die zelfreflectie stimuleren en die vaardigheden aanreiken voor een positieve toekomst. De onderlinge band tussen deelnemers is essentieel; we vormen samen een gemeenschap die elkaar ondersteunt, inspireert en begrijpt gedurende de gezamenlijke reis naar herstel en een vervolgstap in de samenleving.

De komende jaren zien we een aantal relevante ontwikkelingen rondom onze deelnemers en ontwikkelingen in de omgeving waarin we onze hulpverlening verzorgen. Deze ontwikkelingen vragen ons om onze diensten/hulpverlening steviger neer te zetten, nieuwe richtingen te ontdekken en keuzes te maken hoe we onze hulpverlening de komende jaren doorontwikkelen. Het meerjarenbeleidsplan 2025-2027 dat medio 2024 opgeleverd wordt geeft hierin een duidelijke koers aan.

7.1 Kwaliteit van zorg en veiligheid

In de Exodusorganisatie staat kwaliteit van zorg en de veiligheid van onze deelnemers, medewerkers, vrijwilligers en de samenleving centraal. Als Exodus erkennen we de waarde van de methodiek Krachtwerk als essentieel instrument om deelnemers te ondersteunen bij het realiseren van positieve veranderingen. Het biedt een gestructureerde benadering om het eigen welzijn te bevorderen. De methodiek is niet alleen een leidraad voor de medewerkers maar ook een krachtig instrument voor deelnemers om de regie over hun eigen leven te nemen. Naast verdieping van de methodiek zetten we vanuit het Kwaliteitskader Forensische Zorg (KKFZ) in op persoonsgerichte zorg waarbij de balans tussen risico's en krachten centraal staat. Vanuit onze methodiek en dit kwaliteitskader zijn in 2024, naast de persoonsgerichte zorg belangrijke thema's: risico-gestuurde begeleiding (forensische scherpste), vakbekwaamheid en veiligheidsmanagement (identificeren, signaleren en beperken van risico's op delictgedrag en veilige woon- en werkomgeving).

7.2 Binden en boeien

Onze medewerkers en vrijwilligers vormen het hart van onze organisatie. Zij zijn de kracht van Exodus en dragen door hun professionaliteit bij aan de kwaliteit van zorg. Het komende jaar gaan we samen verder bouwen aan een organisatie waar iedereen met plezier, inspiratie en op professionele wijze werkt. Hiermee blijven we als Exodus toonaangevend binnen de forensische zorg en blijven we ons inzetten om deelnemers te ondersteunen weer mee te doen in de samenleving. Teamontwikkeling, (bij)scholing, deskundigheidsbevordering en professionalisering zijn essentiële elementen om medewerkers te inspireren en te behouden. We implementeren een doelgericht scholingsplan waarmee we niet alleen de individuele groei van medewerkers stimuleren maar ook de kennis binnen de teams vergroten. We werken aan een visie op leren en ontwikkelen met daarin aandacht voor aantrekkelijk werkgeverschap en duurzame inzetbaarheid.

7.3 Basis op orde

Een sterke organisatie begint met een solide basis. Waar wij als Exodus deelnemers ondersteunen om hun leven op orde te krijgen is het van belang dat ook in onze organisatie de basis op orde is. Dit geldt voor de gehele organisatie waarbij eenieder hier iets anders in te doen heeft. In het komende jaar zullen we ons inzetten om onze basis op orde te brengen en te houden.

Basis op orde primair proces

In het primair proces streven we naar een gezonde financiële basis die voorwaardelijk is voor ons belangrijke werk en de begeleiding van onze deelnemers. Dat betekent dat er per locatie break even wordt gedraaid, de bezetting op orde is en de registratie van de (ambulante) werkzaamheden in overeenstemming is met de geleverde inspanning/bezetting. Er is verder goed contact met de verwijzers en (regionale) ketenpartners.

Basis op orde vanuit de transitie

Eén Exodus vraagt om een grondige evaluatie van een aantal van onze interne processen, zoals de (zorg)registratiesystemen en het stroomlijnen van de ICT-omgeving. Hierdoor kunnen we efficiënter werken en zijn we beter in staat om te anticiperen op veranderingen in onze omgeving. Verder streven we naar afname van de registratiedruk, betere facilitering van medewerkers en het ontsluiten van de juiste managementinformatie waardoor we binnen onze organisatie kunnen (bij)sturen op de strategische, tactische en operationele doelstellingen. Het geeft daarbij ook input voor het afleggen van verantwoording richting opdrachtgevers en stakeholders zoals Justitie en gemeenten. Ook duidelijke taak- en bevoegdheidsverdeling, routine en heldere besluitvormingsprocessen dragen bij aan een gezonde basis.

Ten aanzien van aanbestedingen en subsidieaanvragen inventariseren we in 2024 de criteria. Dit zijn cruciale onderdelen die bijdragen aan het versterken van onze (financiële) positie in een dynamische en veranderende markt.

Basis op orde landelijke ondersteuning

Het nieuwe managementteam heeft samen met de nieuwe bestuurder en de teamleiders een begin gemaakt met een effectieve en efficiënte samenwerking. Voor zowel zorginhoudelijke functies als ondersteunende functies wordt gewerkt aan een duidelijke taak- en bevoegdheidsverdeling, routine en heldere besluitvormingsprocessen. Een voorbeeld is het omvormen naar een landelijke en uniforme aanmeld- en plaatsingsprocedure, maar ook het toewerken naar landelijke uniforme personeelsregelingen.

In 2024 streven we naar verdere optimalisatie en samenwerking tussen de stafafdelingen van HR, financiën, beleid, ICT, communicatie en het primair proces. De stafafdelingen vormen de ruggengraat die het mogelijk maakt voor om vanuit het primair proces te focussen op de kerntaak: de begeleiding van onze deelnemers.

7.4 Ondernemerschap en projecten

Een kernaspect van ons meerjarenbeleidsplan 2025-2027 omvat het onderzoeken van differentiatie in ons dienstenaanbod zoals invoegen van specialisaties in het aanbod. Te denken valt aan licht verstandelijke beperking (lvb), zeden, verslaving, jeugd/jongvolwassenen en kleinschalige detentie. Dit vraagt om innovatie en aanpassingsvermogen, waarbij we inspelen op behoeften van onze doelgroep.

7.5 Thema duurzaamheid

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is een vanzelfsprekendheid bij Exodus, maar tot nu toe lag de nadruk daarbij op sociale doelen en is er beperkt aandacht geweest voor milieu thema's. De komende jaren geven we aanzet tot het ontwikkelen van een duurzaamheidsbeleid waarbij we de Sustainable Development Goals (SDG's) als leidraad nemen. We hebben aandacht voor de gevolgen voor werknemers, milieu en de samenleving en zetten in op het vergroten van de bewustwording en kennis over duurzame zorg. In onze meerjaren onderhoudsbegroting (MJOB) gekoppeld aan de WMO vereisten (Green Deal 3.0) kijken we naar op verduurzaming van de locaties, waar mogelijk met gebruik van subsidies. We gaan op zoek naar partners die, als werkgever/opleider voor onze deelnemers, met ons samenwerken aan de verduurzaming van onze locaties.

8 Financiële paragraaf

8.1 Financiële positie

Met de aanstelling van een nieuwe bestuurder en afscheid van het interim-bestuur is samen met de installatie van het MT en nieuwe leden binnen de Raad van Toezicht een vervolgstap gezet na de fusie.

Het boekjaar 2023 is een jaar vol uitdagingen geweest. Het is het 2^e jaar na de fusie die vooral gekenmerkt werd door de opbouw van de nieuwe organisatie. Economisch gezien heeft Exodus, net als vele organisaties, last gehad van een hoge inflatie met kostenstijgingen tot gevolg en een hele moeilijke arbeidsmarkt om voldoende gekwalificeerd personeel aan te nemen.

Het resultaat boekjaar is veel beter dan begroot maar nog steeds negatief. De totale opbrengsten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening is dankzij tariefstijgingen gestegen t.o.v. 2022. Er is een belangrijke verschuiving binnen de zorgprestaties waarneembaar. De opbrengsten uit de raamovereenkomst met Justitie zijn gedaald. Daar tegenover staat een grote stijging van gemeentelijke contracten waaronder de WMO. Dit is een trend die we de laatste jaren zien. Positief is dat Exodus steeds meer zichtbaar wordt in de samenleving en bij Gemeenten. Hierdoor kunnen we onze expertise op steeds meer plekken inzetten.

De subsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid voor vrijwilligers is gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar. Binnen de nieuwe subsidieregeling is een eigen bijdrage een vast onderdeel geworden. De opbrengsten laten een stijging zien door een hogere toegekende subsidie. Hierdoor hebben we meer activiteiten kunnen bekostigen uit deze subsidie.

De ontvangen overige subsidies laten een daling zien. Het project met Reclassering is financieel afgerond in 2023. Tegenover dezelfde activiteiten en inzet stond helaas een halvering van deze subsidie. Belangrijke en grote projecten zoals Lente/Herfstkamp en het Expertisecentrum KIND kunnen we blijven aanbieden door samenwerkingscontracten met belangrijke donateurs. Van de Gemeente Venlo ontvangen we jaarlijks een subsidie voor nazorgtrajecten aan ex-gedetineerden zonder justitiële financiering.

Het eigen vermogen is het afgelopen jaar gedaald met €340.000. Het negatieve resultaat ligt hier aan ten grondslag. De vlottende activa zijn ruim toereikend om de schulden op korte termijn te voldoen. Binnen de vlottende activa is een hoge vordering opgenomen op het ministerie van Justitie en Veiligheid. Dit betreft de zorgdeclaraties over de maand december. In januari 2024 is deze vordering volledig ontvangen.

De inkoop Forensische zorg zal in 2024 vallen onder een nieuwe raamovereenkomst voor in ieder geval de periode 2024 t/m 2027.

De personeelskosten zijn in 2023 €322.000 hoger dan in het boekjaar 2022. Dat is ook hoger dan de begroting. Er wordt veel geïnvesteerd in personeel. Helaas is het niet altijd gelukt om personeel aan te nemen waardoor er ook medewerkers op zzp basis zijn aangetrokken. Vanaf het boekjaar 2024 zal een verdere stijging van de personeelskosten te zien zijn. Per 1 januari 2024 en 1 juli 2024 is een CAO-aanpassing van 4% afgesproken.

De overige bedrijfskosten zijn met €441.000 gedaald ten opzichte van de begroting. Belangrijkste reden zijn de lagere energiekosten door besparingen en zachtere temperaturen. Daarnaast zijn de huurkosten lager door opzegging van een aantal contracten.

Per saldo hebben we een negatief resultaat boekjaar gerealiseerd van €207.000, wat volledig ten laste is gekomen van onze reserve. Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

is verbeterd t.o.v. het boekjaar 2022 en de begroting. Door het negatieve resultaat daalde de continuïteitreserve tot €5.073.000. De financiële positie blijft onveranderd positief.

We zien dat de marktomstandigheden steeds uitdagender worden. Stijgende loonkosten en krapte op de arbeidsmarkt zorgen voor een verder te verwachten kostenstijging. Het boekjaar 2024 is wel positief gestart. De opbrengsten stijgen en de bedrijfskosten blijven onder controle. Langzaam zien we een duidelijke verbetering van het resultaat. Het boekjaar 2024 zullen een aantal belangrijke stappen gezet worden om de synergie voordelen van de fusie te realiseren. Het streven is om komende jaren langzaam de continuïteitreserve weer te verhogen zonder onze doelstellingen uit het oog te verliezen.

8.2 Liquiditeit en solvabiliteit

De liquide middelen zijn, ondanks het verlies in het boekjaar 2023 gestegen met 742K. Dit is veroorzaakt doordat de balanspositie met het ministerie van Justitie en Veiligheid verlaagd is met bijna 1,1 miljoen euro door tijdige uitbetaling.

De balanswaarde is in totaal gedaald met bijna 70.000 euro. De balanspositie van Exodus ronduit goed te noemen.

Als we kijken naar het totaalbeeld verbeterde de verhouding tussen de schulden en vorderingen ten opzichte van het voorgaande jaar. De solvabiliteit laat ten opzichte van het boekjaar 2022 een stijging zien van 0,5 naar 0,6. De liquiditeit (verhouding vlottende activa en kortlopende schulden) laat een daling zien naar 2,1 ten opzichte van 2,2 in het boekjaar 2022.

8.3 Kasstromen en financieringsbehoeften

De kasstroom laat in het boekjaar 2023 een positieve ontwikkeling zien. De kortlopende vorderingen daalde met ruim 684.000 euro. Daar tegenover staat dat de kortlopende schulden stegen met 167.000 euro. Belangrijkste reden is dat de subsidie voor het vrijwilligerswerk over 2024 al in het boekjaar 2023 is ontvangen. Het streven is om de komende jaren een positieve kasstroom te blijven genereren. Ondanks het grote resultaat is de financiële situatie van de organisatie nog steeds gezond te noemen. Grote economische uitdagingen zoals de hoge inflatie en onzekerheden op de arbeidsmarkt zullen een belangrijke rol gaan spelen in het komende boekjaar. Desondanks is de verwachting dat Exodus geen financieringsbehoefte heeft voor het boekjaar 2024.

Jaarrekening 2023

Stichting Exodus Nederland

Inhoudsopgave

Balans per 31 december 2023.....	34
Exploitatierkening over 2023.....	36
Toelichting.....	39
Toelichting op de balans.....	44
Toelichting op de exploitatierkening	52
Overige toelichtingen	63
Resultaatbestemming	63
Gebeurtenissen na balansdatum.....	64
Ondertekening	65
Overige gegevens.....	66
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	66
Bijlage 1: Formats bezoldiging	69
bij Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties.....	69

Balans per 31 december 2023
(na resultaatbestemming)

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Activa		
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	2.118.814	2.188.659
Machines en installaties	170.498	149.140
Andere vaste bedrijfsmiddelen	267.655	343.615
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>2.556.967</i>	<i>2.681.414</i>
Vlottende Activa		
Vorraden	2.040	2.040
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	197.810	175.046
Overige vorderingen	1.775.706	2.482.724
Liquide middelen	5.532.344	4.790.412
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>7.507.900</i>	<i>7.450.222</i>
Totaal Activa	10.064.867	10.131.636
Passiva		
Eigen Vermogen		
Bestemmingsreserve	5.570.067	5.782.899
Bestemmingsfonds	119.138	112.953
<i>Totaal eigen vermogen</i>	<i>5.689.205</i>	<i>5.895.852</i>
Voorzieningen		
Overige	236.730	209.699
<i>Langlopende schulden</i>		
Schulden aan banken	504.645	554.285
Overige schulden	38.789	43.444

Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers en handelskredieten	78.605	172.471
Belastingen en premies sociale verzekeringen	815.450	269.580
Schulden ter zake van pensioenen	281.545	315.220
Overige schulden	2.419.898	2.671.085
Totaal Passiva	10.064.867	10.131.636

Exploitatierekening over 2023

	Exploitatie 2023	Begroting 2023	Exploitatie 2022
Baten uit beroeps- of bedrijfsma- tige zorgverlening:	€	€	€
Forensische zorg	12.120.997	13.018.796	12.388.726
Wet langdurige zorg	53.005	125.030	68.018
Overige baten uit beroeps- of be- drijfsmatige zorgverlening	4.015.776	3.083.558	3.092.957
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten:			
Netto omzet			
Overige bedrijfsopbrengsten	2.239.825	1.864.811	2.061.685
Som der bedrijfsopbrengsten	18.429.602	18.092.195	17.611.386
BEDRIJFSLASTEN:			
Lonen en Salarissen	9.691.741	9.534.575	9.379.045
Sociale lasten	1.801.046	1.670.181	1.843.546
Pensioenlasten	828.506	768.803	886.042
Kosten uitbesteed werk	234.323	238.358	124.611
Afschrijvingen op immateriële en ma- teriële vaste activa	322.124	382.755	334.520
Overige bedrijfskosten	5.768.962	6.209.722	5.427.425
Som der bedrijfslasten	18.646.702	18.804.394	17.995.189
BEDRIJFSRESULTAAT	-217.098	-712.199	-383.803
Rentebaten	30.019	0	292
Rentelasten	-19.566	-26.401	-30.615
RESULTAAT BOEKJAAR	-206.647	-738.600	-414.126
RESULTAATBESTEMMING:			
Toevoeging bestemmingsreserve	84.666	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve	0	-98.088	-30.208
Toevoeging bestemmingsfonds	22.899	0	31.662

Onttrekking bestemmingsfonds	-16.714	0	-15.634
Mutatie continuïteitsreserve (saldo)	-297.498	-640.512	-399.946
	Nadelig	Nadelig	Nadelig

Kasstroomoverzicht

	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		-217.098		-383.803
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	326.779		339.175	
- mutatie reserves	0		1.830	
- mutatie voorzieningen	27.031		-17.039	
- vrijval langlopende schuld	-4.655		-4.655	
		349.155		319.311
Veranderingen in vlottende middelen:				
- vorderingen	684.254		-127.874	
- kortlopende schulden	167.142		786.568	
		851.396		658.693
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		983.452		594.202
Ontvangen interest	30.019		292	
Betaalde interest	-19.566		-30.615	
		10.452		-30.323
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		993.904		563.879
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	-203.348		-197.448	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1.017		51.306	
Subsidies	0		2.744	
Aflossing lening u/g	0		43.466	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-202.332		-99.932
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden	-49.641		-53.095	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-49.641		-53.095
Mutatie geldmiddelen		741.932		410.852

Aansluiting geldmiddelen

	2023	2022
Stand per 1 januari	4.790.412	4.379.559
Mutatie geldmiddelen	741.932	410.852
Stand per 31 december	5.532.344	4.790.412

Toelichting

Exodusorganisatie

Stichting Exodus Nederland, statutair gevestigd te Utrecht (Waalstraat 91), is op 1 januari 2022 ontstaan uit de fusie tussen de Stichting Exodus Noord- en Oost Nederland, Stichting Exodus Noord-Holland, Stichting Exodus Midden-Nederland, Stichting Exodus Zuid-Holland, Stichting Exodus Zuid-Nederland en de vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland. De voormalige stichtingen waren voor het boekjaar 2022 lid van de vereniging. Alle activiteiten zijn door de fusie samengevoegd in 1 nieuwe organisatie te weten Stichting Exodus Nederland.

Activiteiten

De stichting heeft ten doel:

1. De Stichting heeft ten doel bij te dragen aan een veilige en zorgzame samenleving waarin mensen een zinvol bestaan kunnen opbouwen en nieuwe kansen kunnen creëren. De Stichting werkt vanuit de overtuiging dat mensen mens zijn in verbinding met anderen. De missie is hierbij het uitgangspunt.
2. De Stichting tracht dit doel te verwezenlijken door:
 - a. de opvang en begeleiding (re-integratie) van personen die in aanraking met justitie zijn geweest of dreigen te komen en die het perspectief missen op een menswaardig functioneren zodanig dat zij leren zelfstandig hun weg te vinden naar een nieuw en zinvol bestaan;
 - b. het in verband daarmee opbouwen en onderhouden van een krachtig netwerk;
 - c. het (doen) uitvoeren van een zorgorganisatie en bevorderen van een goede gezondheidszorg in het algemeen;
 - d. de exploitatie van respectievelijk het doen exploiteren van een ingevolge de Wet langdurige zorg en de Wtzi erkende instelling die ten doel heeft het verlenen van zorg, in de ruimste zin van het woord, zomede het verlenen van respectievelijk doen verlenen van diensten als bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) en als bedoeld in de Wet forensische zorg;
 - e. het voeren van een actief beleid voor de dialoog met de meest relevante belanghebbenden;
 - f. het waar mogelijk samenwerken met relevante maatschappelijke instellingen bij de realisatie van haar doelstellingen;
 - g. het verschaffen van informatie en het delen van kennis omtrent het werk van de Stichting.
3. De Stichting beoogt niet het maken van winst en dient het algemeen belang.
4. De Stichting zal de Governancecodes, zoals deze van tijd tot tijd luiden, toepassen.
5. De Stichting biedt vanuit haar identiteit op een krachtige manier perspectief en staat voor een inclusieve samenleving, iedereen is welkom. Onze naam, zoals in de Bijbel beschreven is als een beweging naar vrijheid. Het ontstaan van Exodus in de jaren tachtig is sterk verbonden met christelijke waarden en heeft een breed maatschappelijke inbedding met partnerschappen van groot en klein, van kerk, moskee tot buurthuis en van buurman tot ondernemer, lokaal en landelijk. Een ontwikkeling van vrijheid en kracht gaat niet vanzelf, maar wordt bereikt door offers, inspanning en moed.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655 en Titel 9 BW 2.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Stelselwijziging

Met ingang van 2023 heeft er een stelselwijziging plaatsgevonden. De wijziging ziet toe op de identificatie en verwerking van 'afzonderlijke bestanddelen' van een materieel vast actief. Dit betreft een onderdeel van een materieel vast actief waarvan de kostprijs belangrijk is in relatie tot het totale materieel vast actief.

Indien belangrijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwachte gebruikspatroon, worden deze bestanddelen met ingang van 2023 afzonderlijk onderkend en afgeschreven. Tot en met voorgaand boekjaar werd er nog geen onderscheid gemaakt tussen belangrijke bestanddelen en werd de gebruiksduur of verwachte gebruikspatroon voor het materieel vast actief als geheel bepaald.

In lijn met de overgangsbepaling in RJ 212.809 is ervoor gekozen om deze stelselwijziging op retrospectieve wijze te verwerken vanaf het huidige boekjaar. Dit houdt in dat vanaf het huidige boekjaar belangrijke bestanddelen van het nieuw verworven actief worden onderkend en over hun gebruiksduur worden afgeschreven. Er vindt daarmee geen toepassing plaats met terugwerkende kracht voor de voorgaande boekjaren.

De stelselwijziging heeft geen effect op het vermogen en het resultaat van het voorgaande en huidige boekjaar.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgings- of de vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Materiële vaste activa

Indien belangrijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwachte gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk onderkend en afgeschreven.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Gebouwen en verbouwing: 2,5%; 3%; 5%; 10%; 20%
- Inventaris: 10%; 20%; 25%; 33,3%
- Installaties: 10%; 20%; 33,3%
- Automatisering: 10%; 20%; 33,3%
- Vervoermiddelen: 20%
- Overige materiële activa: 20%; 33,3%

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Er is geen sprake van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Voor de waardering van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen van de individuele jaarrekeningposten.

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde. De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de stichting. Door het bestuur kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending voor een specifiek doel. Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader voor de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van toegekende donaties en andere fondsen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen.

Schulden

Langlopende schulden worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde).

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten (onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat).

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenregeling

Stichting Exodus Nederland heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de Stichting Exodus Nederland. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. De Stichting Exodus Nederland betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. De dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad minder sterk schommelen. In december 2023 bedroeg de dekkingsgraad 106,3%. De gemiddelde dekkingsgraad over de laatste 12 maanden (beleidsdekkingsgraad) is 112,0%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is ruim 124%. Het pensioenfonds heeft een herstelplan ingediend bij de Nederlandsche bank. Hierin staat dat de verwachting is, dat binnen 12 jaar hieraan voldaan kan worden. Verder voorziet het Fonds geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. De Stichting Exodus Nederland heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Onderhoudskosten

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd.

Afschrijvingslasten

Deze bepalen we op basis van de lineaire afschrijvingen die plaatsvinden op basis van de verwachte economische levensduur en eventuele restwaarde.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	Andere vaste bedrijfsmiddelen	TOTAAL
Aanschafwaarde per 31-12-22	58.994	58.994
Geaccum afschrijving per 31-12-22	58.994	58.994
Boekwaarde per 31-12-22	0	0
Investeringen	0	0
Afschrijvingen	0	0
Desinvestering	0	0
Afschrijving desinvesteringen	0	0
Aanschafwaarde per 31-12-23	58.994	58.994
Geaccum afschrijving per 31-12-23	58.994	58.994
Boekwaarde per 31-12-23	0	0

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines en Installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	TOTAAL
Aanschafwaarde per 31-12-22	3.227.783	420.994	1.349.339	4.998.116
Geaccum afschrijving per 31-12-22	1.039.123	271.854	1.005.725	2.316.702
Boekwaarde per 31-12-22	2.188.659	149.140	343.615	2.681.414
Investeringen	52.545	80.831	69.972	203.348
Afschrijvingen	122.391	59.472	144.915	326.778
Desinvestering	26.655	0	36.376	63.031
Afschrijving desinvesteringen	26.655	0	35.359	62.014
Ontvangen subsidies	0	0	0	0
Aanschafwaarde per 31-12-23	3.253.673	501.825	1.382.936	5.138.433
Geaccum afschrijving per 31-12-23	1.134.859	331.326	1.115.281	2.581.466
Boekwaarde per 31-12-23	2.118.814	170.498	267.655	2.556.967

<i>Vorraden</i>	31-12-2023	31-12-2022
Bijbels	2.040	2.040
Totaal voorraden	2.040	2.040

De voorraad bestaat uit een aantal bijbels. Deze Bijbels worden bij bijzondere gelegenheden verstrekt aan bewoners.

<i>Vorderingen</i>	31-12-2023	31-12-2022
Handelsdebiteuren	197.810	175.046
Overige vorderingen	1.775.707	2.482.724
Totaal vorderingen	1.973.516	2.657.770

<i>Overige vorderingen</i>	31-12-2023	31-12-2022
De specificatie is als volgt:		
Vordering op ministerie van Justitie en Veiligheid	740.488	1.806.921
Nog te ontvangen bedragen	816.432	493.319
Vorderingen op bewoners	156.436	156.134
Waarborgsommen	62.351	26.351
Totaal overige vorderingen	1.775.707	2.482.724

<i>Liquide middelen</i>	31-12-2023	31-12-2022
De specificatie is als volgt:		
Bankrekeningen	5.525.323	4.780.791
Kassen	7.021	9.621
Totaal liquide middelen	5.532.344	4.790.412

De liquide middelen bestaan uit diverse banktegoeden alsmede een kas ten kantore. De overige liquide middelen zijn vrij opneembaar.

Eigen Vermogen

Bestemmingsreserve	2023	2022
Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	5.370.390	5.770.336
+toevoegingen	0	0
-onttrekkingen	297.498	399.946
Stand per 31 december	5.072.892	5.370.390
<i>Reserve deelnemer</i>		
Stand per 1 januari	43.480	51.099
+toevoegingen	0	0
-onttrekkingen	0	7.619
Stand per 31 december	43.480	43.480

Reserve innovatie/doorontwikkeling

Stand per 1 januari	72.047	72.047
+toevoegingen	0	0
-onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	72.047	72.047

Reserve medewerker

Stand per 1 januari	72.257	72.257
+toevoegingen	0	0
-onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	72.257	72.257

Reserve groot onderhoud

Stand per 1 januari	224.725	224.725
+toevoegingen	0	0
-onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	224.725	224.725

Reserve legaat

Stand per 1 januari	0	0
+toevoegingen	84.666	0
-onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	84.666	72.257

Totaal Bestemmingsreserves

5.570.067	5.782.899
------------------	------------------

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gedaald. Het bestuur heeft besloten om het negatieve resultaat ten laste van deze reserve te brengen.

Reserve deelnemer

De reserve Deelnemer is gevormd en bestemd voor alle deelnemers binnen de Stichting Exodus Nederland.

Reserve innovatie/doorontwikkeling

De reserve Innovatie/doorontwikkeling is gevormd om kosten voor landelijke en regionale investeringen in tools, groei en teamondersteuning te kunnen bekostigen.

Reserve medewerker

De reserve is gevormd om kosten (nodig naast het bestaande loopbaanbudget) voor investeringen in deskundigheidsbevordering en loopbaan te kunnen bekostigen. En onverwachte kosten door calamiteiten, bijvoorbeeld extra kosten door het uitvallen van een sleutelfiguur, op te kunnen vangen.

Reserve groot onderhoud

De reserve Groot Onderhoud is bestemd voor het onderhoud aan alle voorzieningen die vallen onder de stichting.

Reserve Legaat

In het boekjaar 2023 is een legaat ontvangen van 84.666 euro. Gezien het uitzonderlijk hoge bedrag van deze legaat is besloten om een bestemmingsfonds te vormen om dit bedrag te oormerken voor een nader te besluiten doel.

Bestemmingsfondsen	2023	2022
<i>Fonds t.b.v. onderhoud Pand Overtoom</i>		
Stand per 1 januari	57.360	57.360
+toevoegingen	0	0
-onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	57.360	57.360
<i>Perspectief Fonds t.b.v. deelnemers</i>		
Stand per 1 januari	26.830	19.671
+toevoegingen	9.399	14.662
-onttrekkingen	7.911	7.503
Stand per 31 december	28.318	26.830
<i>Fonds Poortwachter</i>		
Stand per 1 januari	0	0
+toevoegingen	10.500	0
-onttrekkingen	2.042	0
Stand per 31 december	8.458	0
<i>Fonds Woonbron</i>		
Stand per 1 januari	3.500	5.000
+toevoegingen	0	0
-onttrekkingen	1.500	1.500
Stand per 31 december	2.000	3.500
<i>Fonds verbouwing Keuken</i>		
Stand per 1 januari	2.077	3.496
+toevoegingen	0	0
-onttrekkingen	1.419	1.419
Stand per 31 december	658	2.077
<i>Fonds t.b.v. bewoners (Muller)</i>		
Stand per 1 januari	9.186	11.398
+toevoegingen	3.000	3.000
-onttrekkingen	3.842	5.212
Stand per 31 december	8.344	9.186
<i>Fonds Stichting Vrienden van t.b.v. deelnemers</i>		
Stand per 1 januari	14.000	0
+toevoegingen	0	14.000
-onttrekkingen	0	0
Stand per 31 december	14.000	14.000
Totaal Bestemmingsfondsen	119.138	112.953

Fonds t.b.v. onderhoud pand Overtoom

Het Fonds is in het boekjaar 2016 gevormd uit de giften die vanaf dat moment zijn ontvangen van de Stichting Vrienden van Exodus Amsterdam en diverse giften van Fondsen. Het Fonds heeft ten doel om het onderhoud aan het eigen pand van Exodus aan de Overtoom te kunnen bekostigen.

Perspectieffonds t.b.v. deelnemers

Het Perspectieffonds bestaat uit giften, waarvan de beperkte bestedingsmogelijkheid door derden is bepaald. Het fonds is bestemd voor bewoners van de locaties in de provincie Zuid-Holland, Zeeland, Noord-Brabant en Limburg, die tijdelijke financiële steun nodig hebben.

Fonds Poortwachter

Het Fonds is ontstaan door een gift van de voormalige Stichting Poortwachter. De gelden zijn bestemd voor de gedetineerden van PI te Alphen aan den Rijn ter ondersteuning om weer te re-integreren in de maatschappij.

Fonds Woonbron

Woonbron heeft voor de vervanging van de brandmeldinstallatie voor de locatie Rotterdam een subsidie beschikbaar gesteld van 7.500 euro. Hiervoor is een Fonds aangemaakt. Gedurende een periode van 60 maanden zal een vrijval plaatsvinden uit het Fonds in lijn met de economische levensduur van de installatie.

Fonds verbouwing keuken

Het fonds bestaat uit giften, waarvan de beperkte bestedingsmogelijkheid door derden is bepaald. Het fonds is bestemd voor de verbouwing van de keuken. De verbouwing is in het boekjaar 2015 gerealiseerd. Jaarlijks valt een deel van de post vrij ter dekking van de afschrijvingslast in het boekjaar. Het bedrag van de onttrekking van het bestemmingsfonds wordt bepaald naar rato van de afschrijvingen ten opzichte van de waarde van de verbouwing.

Fonds t.b.v. bewoners (Muller)

Het Fonds heeft ten doel om individuele financiële noden van deelnemers (bewoners) van het Exodus huis in Amsterdam te verzachten. Het betreft noden waarvoor geen andere financiële middelen voor handen zijn.

Fonds Stichting Vrienden van t.b.v. deelnemers

Het fonds bestaat uit giften, waarvan de beperkte bestedingsmogelijkheid door derden is bepaald. Het fonds is bestemd voor bewoners van de locatie Amsterdam, die tijdelijke financiële steun nodig hebben.

<i>Voorzieningen</i>	2023	2022
Stand per 1 januari	209.699	226.738
+toevoegingen	163.358	197.022
-onttrekkingen	136.327	214.061
Stand per 31 december	236.730	209.699

De voorziening wordt gevormd door het saldo van het loopbaanbudget van alle medewerkers in loondienst.

<i>Langlopende schulden</i>	2023	2022
Stand per 1 januari	650.824	698.124
Aflossing	53.095	47.300
Stand per 31 december	597.729	650.824
Kortlopende deel van de schulden	54.295	53.095
Saldo langlopend	543.434	597.729

De langlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

De externe langlopende schulden zijn hypothecaire leningen aangegaan ten behoeve van de aankoop van de panden aan:

- de Waalstraat (Aankoopsom € 156.374 inclusief bijkomende kosten, rente 5% resterende looptijd 2 jaar),
- de Runstraat (Aankoopsom € 123.729 inclusief bijkomende kosten, rente 5% resterende looptijd 4 jaar),
- de Runstraat (Aankoopsom € 187.033 inclusief bijkomende kosten, rente 5% resterende looptijd 8 jaar),
- de Plompstraat (Aankoopsom € 500.000 inclusief rente 2,83% resterende looptijd 16 jaar).

Van bovenstaande leningen loopt € 335.003 langer dan 5 jaar. De panden staan in Utrecht en zijn in onderpand gegeven bij de hypotheekverstrekkers.

De rente en aflossingen zijn voor de Waalstraat en Runstraat berekend op basis van annuïteiten. De plompstraat betreft een lineaire lening.

Een langlopende schuld is ontstaan bij het aangaan van het huurcontract bij stichting Woonbron. De schuld betreft een vooruit ontvangen subsidie ter dekking van een deel van de verbouwingskosten. Elk jaar zal 5% van het bedrag vrijvallen gedurende een periode van 20 jaar wat overeenkomt met de looptijd van het huurcontract. Eind 2023 resteert een bedrag van 38.789 euro

<i>Overige schulden</i>	31-12-2023	31-12-2022
De specificatie is als volgt:		
Vooruit ontvangen subsidie	1.426.386	1.645.563
Te betalen vakantiedagen	343.406	241.955
Te betalen nettoloon	75.624	104.042
Nog te betalen kosten	198.399	201.188
Vooruit ontvangen subsidie Gemeenten	181.805	284.113
Schulden aan bewoners	103.597	109.664
Kortlopend deel langlopende schulden	54.295	53.095
Waarborgsommen	1.385	1.385
Transitoria	1.000	220
Overlopende passiva	34.001	29.860
Totaal kortlopende schulden	2.419.898	2.671.085

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Stichting Exodus Nederland heeft een aantal lopende huurcontracten.

Huurcontracten voor onbepaalde tijd. De huurverplichtingen die voortvloeien uit deze contracten bedragen voor het boekjaar 2024 in totaal 312.485 euro.

Huurcontract met een looptijd van 20 jaar en is ingegaan op 13 maart 2013. Een bedrag van 186.209 euro heeft een looptijd van korter dan één jaar. Een bedrag van 744.836 euro heeft een looptijd langer dan één jaar, maar korter dan vijf jaar. Het restant, een bedrag van 775.871 euro, heeft een looptijd langer dan vijf jaar.

Gehuurd pand voor een periode van 5 jaar. De huurverplichting die voortvloeit uit dit contract bedraagt voor het boekjaar 2024 in totaal 118.753 euro.

Huurcontracten voor een periode van 3 jaar. De huurverplichting die voortvloeit uit dit contracten bedraagt voor het boekjaar 2024 in totaal 15.187 euro.

Huurcontracten voor bepaalde tijd van 1 jaar. De huurverplichting die voortvloeit uit deze contracten bedraagt voor het boekjaar 2024 in totaal 17.532 euro.

Gehuurd pand tot eind juni 2025 met een mogelijkheid om aansluitend met 5 jaar te verlengen. Er is sprake van een opzegtermijn van 1 jaar. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt 64.981 euro. De totale huurverplichting langer dan 1 jaar bedraagt 97.471 euro.

Gehuurd pand voor bepaalde tijd tot 30 juni 2025. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt 64.000 euro.

Gehuurd pand voor bepaalde tijd tot en met 31 oktober 2028 met een jaarlijkse huur van 105.517 euro. Het huurcontract kan niet tussentijds worden opgezegd.

Gehuurd pand voor bepaalde tijd tot 14 april 2024. De huurverplichting voor 2024 bedraagt 1.854 euro.

Gehuurd pand voor bepaalde tijd tot 31 december 2025. De huurverplichting voor 2024 bedraagt 98.946 euro.

Huurcontracten voor losse woningen. De huurverplichting hiervoor bedraagt 89.815 euro voor 2024. De huurcontracten zijn maandelijks opzegbaar.

Huurcontracten op naam van Exodus. Deze panden worden bewoond door voormalige bewoners van het Exodus huis. De totale maximale huurverplichting voor 2024 is 225.847 euro. Na verloop van 1 jaar, bij een traject dat positief verloopt, zullen de verplichtingen voortvloeiend uit de huurovereenkomsten van voormalige bewoners van het Exodus huis overgaan naar hun eigen naam. Indien een verlenging nodig is om het traject alsnog te kunnen laten slagen is er een verlenging mogelijk voor 1 of 2 jaar. De verlenging zal middels een addendum worden vastgelegd. De huurcontracten zijn voor onbepaalde tijd aangegaan.

Exodus is onderverhuurcontracten aangegaan. De stichting heeft de verplichting tot verhuur van kamers en de rechten tot de opbrengsten uit deze verhuur. De rechten uit hoofde van deze contracten bedragen totaal 24.232 voor geheel 2023.

De stichting is een overeenkomst aangegaan met Stichting Epafra voor de onderhuur van kantoorruimten tot en met 31 oktober 2024 met een jaarlijkse huur van € 24.800. Het huurcontract kan niet tussentijds worden opgezegd.

De stichting heeft een aantal leasecontracten voor personenauto's afgesloten. De totale kosten hiervoor bedragen 57.228 euro voor komend jaar. De totale verplichting met een looptijd van 1 tot 5 jaar bedraagt 57.342 euro.

Toelichting op de exploitatierekening

Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

	2023	2022
Forensische Zorg	12.120.997	12.388.726
WLZ opbrengsten	53.005	68.018
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	4.015.776	3.092.957
Totaal	16.189.778	15.549.701

De opbrengsten Forensische zorg komen tot stand door een afgesloten inkooprelatie met het ministerie van Justitie en Veiligheid voor de deelname van (ex-) gedetineerden. De zorg wordt maandelijks gedeclareerd. De verstrekking betreft een vergoeding per dag voor het verblijf in een Exodushuis en een vergoeding per uur voor de daadwerkelijke geleverde ambulante begeleiding en aangeboden dagbesteding.

De inkoopafspraken met het ministerie van Justitie en Veiligheid worden definitief vastgesteld op basis van een verantwoording van de bezetting. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening zijn de definitieve inkoopafspraken nog niet vastgesteld.

De inkoop Forensische zorg zal in 2024 vallen onder een nieuw afgesloten raamovereenkomst voor in ieder geval de periode 2024 t/m 2027. Het ministerie heeft daarna de mogelijkheid om de overeenkomst te verlengen met 2 keer een periode van één jaar.

De overeenkomst met de Gemeente Utrecht is verantwoord op basis van een beste inschatting van de te verwachten opbrengsten op basis van gesprekken en beschikbare informatie. De vaststelling van deze baten van uit de gemeente heeft nog niet plaatsgevonden.

Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

<i>Overige bedrijfsopbrengsten</i>	2023	2022
De specificatie is als volgt:		
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten	16.120	16.120
Overige subsidies	1.254.360	1.305.140
Overige opbrengsten	969.345	740.425
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	2.239.825	2.061.685

Subsidies vanwege Provincies en gemeenten	2023	2022
Gemeente Venlo	16.120	16.120
Totaal subsidies vanwege Provincies en Gemeenten	16.120	16.120

<i>Overige Subsidies</i>	2023	2022
Ministerie van Justitie en Veiligheid voor vrijwilligers	917.615	850.000

Project reclassering voor vrijwilligers	77.184	154.000
Projectsubsidies	259.561	282.286
Stage Fonds	0	18.854
Totaal overige subsidies	1.254.360	1.305.140

De subsidie van het ministerie van Veiligheid en Justitie voor het vrijwilligersnetwerk wordt toegekend aan de gehele Exodus organisatie. De subsidie moet jaarlijks worden aangevraagd.

<i>Overige opbrengsten</i>	2023	2022
Giften van particulieren	128.652	62.159
Giften van kerken	101.783	99.828
Giften van fondsen	16.470	24.102
Giften van ondernemingen	5.860	7.625
Giften van overige acties	5.831	5.261
Doorbelaste huur	246.182	272.402
Eigen bijdrage begeleidingskosten	171.211	178.924
Overige opbrengsten	293.356	90.124
Totaal overige opbrengsten	969.345	740.425

<i>Personeelskosten</i>	2023	2022
Lonen en Salarissen	9.691.741	9.379.045
Sociale lasten	1.801.046	1.843.546
Pensioenpremies	828.506	886.042
Subtotaal	12.321.293	12.108.633
Kosten uitbesteed werk	234.323	124.611
Totaal personeelskosten	12.555.616	12.233.244

Personele kosten worden opgenomen onder aftrek van verkregen personele subsidies. Gemiddeld waren er in 2023 174,4 fte (2022: 190,4 fte) in dienst van Exodus Nederland.

<i>Kosten uitbesteed werk</i>	2023	2022
Personeel niet in loondienst	234.323	124.611
Totaal kosten uitbesteed werk	234.323	124.611

WNT-verantwoording 2023 Stichting Exodus Nederland

De WNT is van toepassing op Stichting Exodus Nederland. Het voor Stichting Exodus Nederland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 182.000 (zorg en jeugdhulp, klasse III met een totaalscore van 9 punten).

De Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp vereist dat de totaalscore ten behoeve van de klasseindeling jaarlijks wordt bepaald door de Raad van Toezicht (RvT) en schriftelijk wordt vastgelegd. Tevens dient deze totaalscore te worden vermeld in de jaarrekening. Voor het boekjaar 2023 heeft deze bepaling plaatsgevonden in de vergadering van de RvT en is dit ook schriftelijke vastgelegd in de goedgekeurde notulen.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	M. van Schaik	R. van Leeuwen	M. Groenendijk
Functiegegevens	Bestuurder	Manager bedrijfsvoering	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	15/05 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 08/01
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 91.268	€ 113.544	€ 2.028
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.580	€ 12.829	€ 259
Subtotaal	€ 100.848	€ 126.373	€ 2.287
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 115.184	€ 182.000	€ 3.989
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 100.848	€ 126.373	€ 2.287
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	M. van Schaik	R. van Leeuwen	M. Groenendijk
Functiegegevens	Bestuurder		Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0
Dienstbetrekking?	Ja		ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	€ 113.483	€ 105.316
Beloningen betaalbaar op termijn	0	€ 12.840	€ 12.147
Subtotaal	0	€ 126.323	€ 117.463

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	0	€ 176.000	€ 176.000
Bezoldiging	0	€ 126.323	€ 117.463
Gegevens 2023			
bedragen x € 1	L. van der Well	R. Wisse	J. van Gils
Functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder	Project Manager
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 14/05	01/01 t/m 31/01	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	0,67
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 37.559	€ 11.044	€ 97.050
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 4.229	€ 1.017	€ 10.237
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 41.788</i>	<i>€ 12.061</i>	<i>€ 107.287</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 66.816	€ 15.458	€ 121.333
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 41.788	€ 12.061	€ 107.287
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	L. van der Well	R. Wisse	J. van Gils
Functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 12/22
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 100.758	€ 108.285	€ 106.446
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.439	€ 11.439	€ 12.147
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 112.197</i>	<i>€ 119.724</i>	<i>€ 118.594</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 176.000	€ 176.000	€ 176.000
Bezoldiging	€ 112.197	€ 119.724	€ 118.594

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

bedragen x € 1		E.M. Ten Hoorn	
Functiegegevens	Interim Directeur		
Kalenderjaar	2023	2022	
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 t/m 20/07	16/08 t/m 31/12	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	7	5	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	362	288	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212	€ 206	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 163.900	€ 143.000	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 136.702		
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 45.250	€ 36.000	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 81.250		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 81.250		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	M. Luyer	V. Eversdijk	R.Q. Kouwijzer
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 01/07	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 9.000	€ 3.000	€ 6.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 27.300	€ 9.025	€ 18.200
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 9.000	€ 3.000	€ 6.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	M. Luyer	V. Eversdijk	R.Q. Kouwijzer
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 26.400	€ 17.600	€ 17.600

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	J.P.A.L. Oosterhuis	M.H.P. Stroucken	P.H. Versteeg
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 01/07	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 6.000	€ 3.000	€ 6.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 18.200	€ 9.025	€ 18.200
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 6.000	€ 3.000	€ 6.000

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	J.P.A.L. Oosterhuis	M.H.P. Stroucken	P.H. Versteeg
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 17.600	€ 17.600	€ 17.600

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	T. Groenewoud	C. van den Boom
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/07 t/m 31/12	01/07 t/m 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	€ 3.000	€ 3.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 9.175	€ 9.175
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 3.000	€ 3.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
bedragen x € 1	T. Groenewoud	C. van den Boom
Functiegegevens	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2022		
Bezoldiging		
Bezoldiging	€ 0	€ 0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 17.600	€ 17.600

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	L. van der Well
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Bestuurder
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2023
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 75.000
Individueel toepasselijk maximum	€ 75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 75.000
Waarvan betaald in 2023	€ 75.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Afschrijvingskosten op immateriële en materiële vaste activa

	2023	2022
Afschrijving op immateriële vaste activa	0	6.803
Afschrijving op gebouwen en verbouwingen	117.736	114.484
Afschrijving op installaties	59.472	50.886
Afschrijving op andere vaste bedrijfsmiddelen	144.915	162.347
Totaal afschrijvingen	322.124	334.520

Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2023	2022
Huurkosten en Leasing	1.279.317	1.325.355
Programmakosten	620.704	356.895
Onderhoud en energiekosten	513.535	526.741
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	419.462	371.051
Patiënt en bewoners gebonden kosten	199.297	203.801
Algemene kosten	2.736.647	2.643.582

Totaal overige bedrijfskosten	5.768.962	5.427.425
<i>Programmakosten</i>	2023	2022
De specificatie is als volgt:		
Kosten onderzoek	8.566	4.518
Kosten externe plaatsing	405.608	181.232
Kosten projecten	206.530	171.145
Totaal programmakosten	620.704	356.895
 <i>Onderhoud en energiekosten</i>	 2023	 2022
De specificatie is als volgt:		
Onderhoudskosten	92.397	120.561
Energiekosten	421.138	406.180
Totaal onderhoud en energiekosten	513.535	526.741
 <i>Patiënt en bewoners gebonden kosten</i>	 2023	 2022
De specificatie is als volgt:		
Bewonerskosten	169.072	176.007
Bewonersactiviteiten	30.225	27.794
Totaal patiënt en bewoners gebonden kosten	199.297	203.801
 <i>Algemene kosten</i>	 2023	 2022
De specificatie is als volgt:		
Overige personeelskosten	952.811	828.809
Overige huisvestingskosten	432.053	457.952
Kosten automatisering	488.908	448.993
Kosten Transitie	93.712	213.500
Kosten salarisadministratie	70.242	129.236
Communicatiekosten	139.395	127.556
Onkosten vrijwilligers	149.473	108.921
Accountantskosten	91.331	83.335
Bestuurskosten	47.982	35.377
Public Relations kosten	47.129	29.701
Kosten OR	2.943	15.575
Advieskosten	35.308	10.665
Overige algemene kosten	185.360	153.962
Totaal algemene kosten	2.736.647	2.643.582
 <i>Rentebaten en rentelasten</i>	 2023	 2022
De specificatie is als volgt:		
Rentebaten	30.019	292
Rentelasten	-19.566	-30.615
Totaal rentebaten en rentelasten	10.451	-30.323

Analyse van het resultaat

Met de aanstelling van een nieuwe bestuurder en afscheid van het interim-bestuur is samen met de installatie van het MT en nieuwe leden binnen de Raad van Toezicht een vervolgstap gezet na de fusie.

Het boekjaar 2023 is een jaar vol uitdagingen geweest. Het is het 2^e jaar na de fusie die vooral gekenmerkt werd door de opbouw van de nieuwe organisatie. Economisch gezien heeft Exodus, net als vele organisaties, last gehad van een hoge inflatie met kostenstijgingen tot gevolg en een hele moeilijke arbeidsmarkt om voldoende gekwalificeerd personeel aan te nemen.

Het resultaat boekjaar is veel beter dan begroot maar nog steeds negatief. De totale opbrengsten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening is dankzij tariefstijgingen gestegen t.o.v. 2022. Er is een belangrijke verschuiving binnen de zorgprestaties waarneembaar. De opbrengsten uit de raamovereenkomst met Justitie zijn gedaald. Daar tegenover staat een grote stijging van gemeentelijke contracten waaronder de WMO. Dit is een trend die we de laatste jaren zien. Positief is dat Exodus steeds meer zichtbaar wordt in de samenleving en bij Gemeenten. Hierdoor kunnen we onze expertise op steeds meer plekken inzetten.

De subsidie van het ministerie van Justitie en Veiligheid voor vrijwilligers is gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar. Binnen de nieuwe subsidieregeling is een eigen bijdrage een vast onderdeel geworden. De opbrengsten laten een stijging zien door een hogere toegekende subsidie. Hierdoor hebben we meer activiteiten kunnen bekostigen uit deze subsidie.

De ontvangen overige subsidies laten een daling zien. Het project met Reclassering is financieel afgerond in 2023. Tegenover dezelfde activiteiten en inzet stond helaas een halvering van deze subsidie. Belangrijke en grote projecten zoals Lente/Herfstkamp en het Expertisecentrum KIND kunnen we blijven aanbieden door samenwerkingscontracten met belangrijke donateurs. Van de Gemeente Venlo ontvangen we jaarlijks een subsidie voor nazorgtrajecten aan ex-gedetineerden zonder justitiële financiering.

Het eigen vermogen is het afgelopen jaar gedaald met €340.000. Het negatieve resultaat ligt hier aan ten grondslag. De vlottende activa zijn ruim toereikend om de schulden op korte termijn te voldoen. Binnen de vlottende activa is een hoge vordering opgenomen op het ministerie van Justitie en Veiligheid. Dit betreft de zorgdeclaraties over de maand december. In januari 2024 is deze vordering volledig ontvangen.

De inkoop Forensische zorg zal in 2024 vallen onder een nieuwe raamovereenkomst voor in ieder geval de periode 2024 t/m 2027.

De personeelskosten zijn in 2023 €322.000 hoger dan in het boekjaar 2022. Dat is ook hoger dan de begroting. Er wordt veel geïnvesteerd in personeel. Helaas is het niet altijd gelukt om personeel aan te nemen waardoor er ook medewerkers op zzp basis zijn aangehouden. Vanaf het boekjaar 2024 zal een verdere stijging van de personeelskosten te zien zijn. Per 1 januari 2024 en 1 juli 2024 is een CAO-aanpassing van 4% afgesproken.

De overige bedrijfskosten zijn met €441.000 gedaald ten opzichte van de begroting. Belangrijkste reden zijn de lagere energiekosten door besparingen en zachtere temperaturen. Daarnaast zijn de huurkosten lager door opzegging van een aantal contracten.

Per saldo hebben we een negatief resultaat boekjaar gerealiseerd van €207.000, wat volledig ten laste is gekomen van onze reserve. Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening is verbeterd t.o.v. het boekjaar 2022 en de begroting. Door het negatieve resultaat

daalde de continuïteitreserve tot €5.073.000. De financiële positie blijft onveranderd positief.

We zien dat de marktomstandigheden steeds uitdagender worden. Stijgende loonkosten en krapte op de arbeidsmarkt zorgen voor een verder te verwachten kostenstijging. Het boekjaar 2024 is wel positief gestart. De opbrengsten stijgen en de bedrijfskosten blijven onder controle. Langzaam zien we een duidelijke verbetering van het resultaat. Het boekjaar 2024 zullen een aantal belangrijke stappen gezet worden om de synergie voordelen van de fusie te realiseren. Het streven is om komende jaren langzaam de continuïteitreserve weer te verhogen zonder onze doelstellingen uit het oog te verliezen.

Overige toelichtingen

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt als volgt bestemd:

Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-206.647
---	-----------------

Het bestuur stelt voor het resultaat als volgt te bestemmen:

Toevoeging bestemmingsreserve	84.666
Onttrekking bestemmingsreserve	0
Toevoeging bestemmingsfonds	22.899
Onttrekking bestemmingsfonds	-16.714

Mutatie Continuïteitsreserve (saldo)	-297.498
---	-----------------

Gebeurtenissen na balansdatum

Ondertekening

..... 2024

Stichting Exodus Nederland.

Het bestuur:

Mevrouw A.J.W. van Schaik

Leden van de Raad van Toezicht:

De heer R.Q. Kouwijzer
De heer J.P.A.L. Oosterhuis
De heer P.H. Versteeg
De heer T. Groenewoud
Mevrouw C. van den Boom

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting Exodus Nederland

Verklaring over de in de jaarverantwoording opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Exodus Nederland te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarverantwoording opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Exodus Nederland op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de winst- en verliesrekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Op deze jaarrekening zijn de voorschriften van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG van toepassing.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Exodus Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarverantwoording opgenomen andere informatie

De jaarverantwoording 2023 omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, alsmede voor het toevoegen van het verslag van de interne toezichthouder, in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Was getekend te Sliedrecht, 24 juli 2024.

WITh Accountants B.V.
A.M. Tromp MSc RA

Bijlage 1: Formats bezoldiging

bij Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties

Informatie over bezoldiging directie in het jaarverslag

Bezoldiging directie

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgen de bestuurders de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging vond plaats door de Controller. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 500 punten met een maximaal jaarinkomen van EUR 178.309 (1 FTE/12 mnd.).

De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomens van de directie bleven binnen de geldende maxima.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.